

THE TIME

NEWSPAPER

PIRMĀ / FIRST

Daži iztēles un matērijas satikšanās gadījumi

KURATORA ESEJA

Some Instances of Encounters between Imagination and Matter

CURATORIAL ESSAY

Mākslinieks Andris Eglītis ir viens no savas paaudzes ievērojamākajiem gleznotājiem, kurš strādā arī ar instalāciju, tēlniecību un būvēšanu. Dzimis 1981. gadā, dzīvo un strādā

The artist Andris Eglītis is one of the most prominent painters of his generation, and he also works with installation, sculpture and building. Born in 1981, he lives and works in Rīga and Savvaļa. He graduated from the Janis Rozentāls Art School in 1999 and studied at the studio of the photographer Andrejs Grants at the Annas 2 Center for Creative Learning from 1996 to 1999. He studied painting, obtaining a BA and an MA at the Art Academy of Latvia (1999–2005). He furthered his studies at Manchester Metropolitan University (2002) and I. E. Repin St. Petersburg State Art Institute (2004). In 2013, Eglītis completed a postgraduate course in visual arts at the Higher Institute for Fine Arts HISK in Ghent. From 2008 to 2017, he taught painting at the Painting Department of the Art Academy of Latvia, and was its head for the following two years. Since 2008 he has held more than 20 solo exhibitions in Rīga, Durbe, Cēsis, Kuldīga (Latvia), Brussels, Antwerp, Knokke (Belgium), Vilnius (Lithuania), Berlin (Germany), as well as participated in more than 30 group exhibitions in Latvia and abroad, including Italy, France, Belgium, India, Germany, USA, Austria, and elsewhere. In 2013, he received the Purvītis Prize for his series *Earthworks*, and in 2015 he represented Latvia at the 56th Venice Art Biennale (*Armpit*, together with Katrīna Neiburga). Eglītis has designed sets for theater performances and operas as well as made commissioned paintings for the ceiling of the Festival Hall of the Latvian President's Palace (2020) and the iron curtain of the stage at the Latvian National Opera and Ballet (2023). In 2020, he and a group of like-minded people founded the outdoor art space *Savvaļa* in his studio in Drusti municipality, and he is one of its organizers.

Žesta mežā

Avīze, ko šobrīd tver Tavas rokas, ir žests – viens no daudziem, kas veido Izstādi.

Ar to gribu teikt, ka šī Avīze neko nepaskaidro. Tā nepretendē uz īstāku īstenību kā tas, ko te var redzēt, dzirdēt un citādi tvert. Viss joprojām būs atvērts, arī tad, kad būsi aizvērusi šo avīzi. Jo mēs – kaut kur uz gala sienas parakstījušies – neticam, ka viena valoda var paskaidrot citu, t.i., ka vārdu valoda var paskaidrot telpas vai glezniecības, vai būvēšanas valodu. Tomēr tās visas var censties pieskarties vienai un tai pašai īstenībai, kā aklie vīri zilonim. Un, kas zina, varbūt tieši šie pieskārieni ir tie, kas rada ziloni – kā šīs Izstādes kolektīvās domāšanas procesa dalībnieki.

Viens no jautājumiem, ko sev uzdevām, domājot par Izstādes pieejamību – vai vizuālā māksla notiek arī ārpus anatomiskās redzēšanas? Vai vizualitāte apsīkst līdz ar acu gaismu, vai arī tā var iesniegties dziļāk apziņā? Tepat Lasītavā atrodamais audioapraksts ir poētisks Izstādes ceļvedis, kas gatavots, domājot par cilvēkiem ar redzes apgrūtinājumiem, tomēr beigās ļāvis Izstādei ieraudzīt pašai sevi jaunā gaismā.

Ir 2024. gada augusts. Izstādes uzbūve un siltās naktis, kas vibrē aiz mīnus pirmā stāva zemūdenes sienām. Lielais krāns pa LNMM aizmugures durvīm stumj iekšā dižkoku. Eglītis pie Hanzas perona “Gordoniādes” priekšnesumu starplaikos stāsta, kā tehniski iekārt griestos laukakmeņus. Pēc tam – definē brīvību, atsaukdams uz Burjo (es saku, ka mani neinteresē brīvības definīcija, kas nerada brīvības sajūtu), un visbeidzot, kad atnāk arī Aleksejs, sāk definēt “žestu”. Pirms tam, pārlasot kuratora eseju, es vārdu salikumu “glezniecības žests” izturēju tikai ar gariem zobiem, turot to aizdomās par kaut kādu laikmetīgu nevalodu, gleznotāju slengu, bet tobrīd saprotu: “žests” nav tikai “triepiens”. Triepiens ir

žesta vizuāla dokumentācija. Bet pats žests – čukst Eglītis – pārveido tā veicēju. Pēc patiesā žesta – pēc tāda, kurš nav tukšs, dekoratīvs, manipulatīvs, pārspīlēts – tu vairs neesi tas, kas biji līdz šim. Nakts iedvesmots, mans prāts sper soli pretī sarunu biedriem, un es piepeši saprotu, ka žests ir kustība. Atklāsme, kas atver jaunu dimensiju, bet tā ir tāda augusta siltās nakts dimensija, kas no rīta jau ir aizvērusies, palikusi tikai miglaina atmiņa, ka žests ir kaut kas ļoti kruts, vienlaikus fenomenoloģisks un pasaulradošs (bet par Heidegeru vairāk runāsim otrajā Avīzē).

Lai arī šī Avīze Tev neiztukos Izstādi, tā cer Tevi satikt, izklaidēt, ar Tevi padzīvoties šajā vietā, kur nesniedzas mobilo tīklu iespējas. Šie burti ir Tavi draugi un alkst Tev pieskarties, iepazīstināt ar cilvēkiem, stāstiem, domām, tenkām, tomēr tas viss Tevi sveicina no vairs neeksistējoša laika, kas ir sliktāks par pašreizējo mirkli, par to bagātību, kas daudzdimensiju krāšņumā pašlaik projicējas Tavā ķermenī. Ne katrs žests kļūst par triepienu. Žests dažkārt pieskaras audeklam, bet tikpat bieži – kaut kur tam blakus. Dažreiz tas pieskaras Tavai tējai, pēdām vai mugurai, bet tas, protams, var trāpīt arī kaut kur pilnīgi garām, kā tizls glāsts.

Avīze neuzstāj uz to, ka tā būtu vajadzīga. Patiesībā, gluži pretēji, aicinām Tevi visu izlasīto nekavējoties aizmirst. Varbūt šī ir istā vieta, kur bez drāmas atgādināt – rakstītā valoda nav runātā valoda. Rakstītā valoda ir mentāla, patriarhāla, pārgudra un grūti savaldāma, un tā var Tevi aizvest prom no tā, kas Tev ir vajadzīgs. Avīze ir “paralēls uztveres celiņš”, pa kuru pastaigāties. Izstāde ir veidojums, būvējums, gleznojums, pasaule, un tā mainās katru sekundi – ar ikviena apmeklētāja ierašanos un piederzi.

Tava atnākšana ir žests, kas turpina gleznot šo pasauli.

Agnese

Eglītis' painting neither demonstrates nor represents. Eglītis converses with the earth, wood, algae, snow, clay and other materials and, by carefully observing nature's gestures, responds to them in the precisely controlled gestural language of painting. His paintings explore human beings and nature in their pre-hierarchical relationship, refusing their usual distinction and eschewing an anthropocentric evaluation of the usefulness of images such as people, things and natural

In the Forest of the Gesture

The *Newspaper* that your hands are now holding is a gesture – one of many that make up *Exhibition*.

This is to say that this *Newspaper* doesn't explain anything. It does not lay claim to a more real reality than what can be seen, heard and otherwise grasped here. Everything will still be open even after you have closed this newspaper. Because we, whose names are listed somewhere on the wall at the opposite end, do not believe that one language can explain another, i.e. that the language of words can explain the language of space or painting or building. Yet they can all try to touch the same reality, like the blind men touching the elephant. And who knows, maybe it is these touches that create the elephant – just like the participants of a collective thinking process create this *Exhibition*.

One of the questions we asked ourselves as we thought about the accessibility of *Exhibition* was the following: does “visual art” extend beyond anatomical seeing? Does visuality end with the light of the eyes, or can it reach deeper into one's consciousness? The audio description here in the *Reading Room* is a poetic guide to *Exhibition*, made with people with visual impairments in mind, but ultimately allowing *Exhibition* to see itself in a new light.

It is August 2024. As *Exhibition* is being installed, the sounds and the warm nights vibrate behind the walls of the minus-first-floor submarine. The big crane is pushing the great tree in through the back door of the museum. In between performances of *The Gordoniad* at the Hanzas Perons Hall, Eglītis describes the technical means through which boulders can be hung from the ceiling. He then comes up with a definition of freedom, referring to Bourriaud (I retort that I am not interested in a definition of freedom that does not create a feeling of freedom), before finally, as Aleksejs arrives, embarking on a definition of a gesture. Before, when I was reading the curator's essay, I had only been able to grin and bear it as I was handling the phrase “the gesture of painting”. I had suspected it was some kind of contemporary vernacular, painterly slang, but at

this moment I realized: “gesture” doesn't simply mean “brush stroke”. A brush stroke is a visual documentation of a gesture. But the gesture itself – Eglītis whispered – transforms the gesture-maker. Following a true gesture – one that is not empty, decorative, manipulative, or exaggerated – you are no longer what you were before. Inspired by the night, my mind takes a step towards my interlocutors, and I suddenly realize that gesture is movement. This is the sort of revelation that opens up a new dimension, but it is the dimension of the warm August night that has already closed in the morning, leaving only a vague memory that a gesture is something very cool, at once phenomenological and world-building (but we will talk more about Heidegger in the *Second Newspaper*).

Although this *Newspaper* will not translate *Exhibition* for you, it hopes to reach you, to entertain you, to hang out with you in this place beyond the reach of mobile networks. These letters are your friends and are eager to touch you, to introduce you to people, stories, thoughts, and gossip, but all of this hails to you from a time that no longer exists, that is worse than the present moment, worse than the richness that is projected in multidimensional splendor into your body right now. Not every gesture becomes a brush stroke. A gesture sometimes touches the canvas, but just as often it ends up somewhere next to it. Sometimes it touches your tea, your feet or your back, but of course it can also land completely wrong, like a limp embrace.

The *Newspaper* does not insist that it is necessary. In fact, we urge you to immediately forget everything you've read. Perhaps this is the right place for a drama-free reminder that written language is not spoken language. Written language is mental, patriarchal, over-intelligent and difficult to control, and it can lead you away from what you need. The newspaper offers a parallel track for you to stroll through. *Exhibition* is a formation, a building, a painting, a world, and it changes every second – with the arrival and experience of each visitor.

Your arrival here is a gesture that continues to paint this world.

Agnese

Daži iztēles un matērijas satikšanās gadījumi

KURATORA ESEJA

Some Instances of Encounters between Imagination and Matter

CURATORIAL ESSAY

Mākslinieks Andris Eglītis ir viens no savas paaudzes ievērojamākajiem gleznotājiem, kurš strādā arī ar instalāciju, tēlniecību un būvēšanu. Dzimis 1981. gadā, dzīvo un strādā Rīgā un Savvaļā. Viņš absolvējis Jaņa Rozentāla Mākslas skolu (1999), Tehniskās jaunrades namā “Annas 2” apmeklējis fotostudiju pie fotogrāfa Andreja Granta (1996–1999). Studējis glezniecību, iegūstot bakalaura un maģistra grādu Latvijas Mākslas akadēmijā (1999–2005). Papildinājis zināšanas Mančestras Metropolitēna universitātē (2002) un I. E. Repina Pēterburgas Valsts mākslas institūtā (2004). Eglītis 2013. gadā pabeidzis pēcdiploma kursu vizuālajā mākslā Augstākajā tēlotājmākslas institūtā *HISK* Gentē. No 2008. līdz 2017. gadam pasniedzis glezniecību Latvijas Mākslas akadēmijas glezniecības katedrā un turpmākos divus gadus bijis tās vadītājs. Kopš 2008. gada sarīkojis vairāk nekā 20 personālizstādes Rīgā, Durbē, Cēsīs, Kuldīgā (Latvija), Briselē, Antverpenē, Knokkē (Beļģija), Viļņā (Lietuva), Berlīnē (Vācijā), kā arī piedalījies vairāk nekā 30 grupu izstādēs Latvijā un ārzemēs, t. sk. Itālijā, Francijā, Beļģijā, Indijā, Vācijā, ASV, Austrijā u.c. Par ciklu “Zemesdarbi” 2013. gadā saņēmis Purviša balvu, 2015. gadā pārstāvējis Latviju 56. Venēcijas Mākslas bienālē (*Armpit*, kopā ar Katrīnu Neiburgu). Eglītis ir veidojis scenogrāfijas teātra izrādēm un operām, veicis pasūtījuma gleznojumus Latvijas Valsts prezidenta pils svētku zāles griestiem (2020) un Latvijas Nacionālās operas un baleta skatuves dzelzs priekšskaram (2023). 2020. gadā savā darbnīcas teritorijā Drustu pagastā kopā ar domubiedru grupu dibinājis brīvdabas mākslas telpu “Savvaļa” un ir viens no tās vadītājiem.

Eglīša glezniecība nedemonstrē un nereprezentē. Eglītis sarunājas ar zemi, koku, alģēm, sniegu, mālu un citiem materiāliem un, uzmanīgi vērojot dabas žestus, atbild uz tiem precīzi pārvaldītā glezniecības žestu valodā. Viņa glezniecība pēta cilvēku un dabu to pirms-hierarhiskajās attiecībās, atsakoties no ierastā nošķiruma un izvairoties no antropocentriskā vērtējuma par tēlu – cilvēku, lietu un dabas parādību – noderīgumu. Materiāla izvēlē viņu

The artist Andris Eglītis is one of the most prominent painters of his generation, and he also works with installation, sculpture and building. Born in 1981, he lives and works in Rīga and *Savvaļa*. He graduated from the Janis Rozentāls Art School in 1999 and studied at the studio of the photographer Andrejs Grants at the Annas 2 Center for Creative Learning from 1996 to 1999. He studied painting, obtaining a BA and an MA at the Art Academy of Latvia (1999–2005). He furthered his studies at Manchester Metropolitan University (2002) and I. E. Repin St. Petersburg State Art Institute (2004). In 2013, Eglītis completed a postgraduate course in visual arts at the Higher Institute for Fine Arts HISK in Ghent. From 2008 to 2017, he taught painting at the Painting Department of the Art Academy of Latvia, and was its head for the following two years. Since 2008 he has held more than 20 solo exhibitions in Rīga, Durbe, Cēsis, Kuldīga (Latvia), Brussels, Antwerp, Knokke (Belgium), Vilnius (Lithuania), Berlin (Germany), as well as participated in more than 30 group exhibitions in Latvia and abroad, including Italy, France, Belgium, India, Germany, USA, Austria, and elsewhere. In 2013, he received the Purvitis Prize for his series *Earthworks*, and in 2015 he represented Latvia at the 56th Venice Art Biennale (*Armpit*, together with Katrīna Neiburga). Eglītis has designed sets for theater performances and operas as well as made commissioned paintings for the ceiling of the Festival Hall of the Latvian President's Palace (2020) and the iron curtain of the stage at the Latvian National Opera and Ballet (2023). In 2020, he and a group of like-minded people founded the outdoor art space *Savvaļa* in his studio in Drusti municipality, and he is one of its organizers.

Eglītis' painting neither demonstrates nor represents. Eglītis converses with the earth, wood, algae, snow, clay and other materials and, by carefully observing nature's gestures, responds to them in the precisely controlled gestural language of painting. His paintings explore human beings and nature in their pre-hierarchical relationship, refusing their usual distinction and eschewing an anthropocentric evaluation of the usefulness of images such as people, things and natural

raksturo paļaušanās uz sajūtām, nevis pārdomām un apsvērumiem. Šis skatījums ir radies nepātrauktā ieinteresētā sarunā ar vidi, to izziņot galvenokārt ar glezniecības palīdzību. Šajā izziņā un glezniecības intonāciju un attiecību precizitātes kaldināšanā nozīmīgs ir arī viņa pētnieciskais un eksperimentālais darbs ar glezniecības tehniku. Piemēram, atšķirīgu saistvielu lietojums (eļļa, tempera, enkaustika, akrils u. c.), dažādu gleznu pamatņu izmantošana un to sagatavošanas veidi (audeklis, koks, māls, dažāda veida gruntis, līmes), kā arī dabas procesu tieša izmantošana gleznu tapšanā (nokrišņi, sairšana, reģenerācija, saules staru ietekme, mikroorganismu darbība u. c.). Taču, iespējams, nozīmīgākā Eglīša glezniecības iezīme ir viņa interese par krāsu kā pašvērtīgu substanci, strādājot ar tās vieliskumu. Dubļi vai alģes, kurus Eglītis iesaista gleznā, pārtop par nozīmīgiem glezniecības procesa dalībniekiem, ar tikai tiem piemītošu krāsu un struktūru. Šis solis – pašam gatavot krāsas un meklēt pigmentu turpat, kur tiek veidota glezna vai gleznu cikls (parasti tajā vietā iekārtojot darbnīcu, vai tā būtu mobila darbnīca īstermiņa gleznošanai vai ilgstoša apmešanās attiecīgajā vietā, līdz pabeigts viss darbu cikls), ļauj glezniecības procesam sākties krietni pirms audekla. Eglītis neuztver krāsu tikai kā toni, viņš klausās tās stāstā un piešķir tai balsi. Tas ļauj Eglītim savu glezniecību, tāpat kā arhitektoniskos un tēlnieciskos objektus, veidot ciešā sadarbībā ar visu, kas ir viņam apkārt. Šī vienlīdzība, godīgums, ieklausīšanās ļauj Eglītim atteikties no vides estētiskā novērtējuma un gleznot ainavu nevis reprezentējoši, bet gan ieskatoties tās pašā būtībā. Ciktāl tas vispār ir iespējams, dabas attēlojumos Eglītis ļauj tai būt klātesošai glezniecības procesā, viņš radikāli iestājas par “zīmes un apzīmētāja” vienotību un glezno “tēlu”, nevis demonstrējošu formu. Tā, iespējams, ir tīrākā ainavas glezniecības forma: gleznotājs sevi neatdala no gleznojāmās vides.

phenomena. His choice of material is characterized by a reliance on the senses rather than the reflections and considerations of the mind. This outlook is the result of an ongoing, committed conversation with the environment, exploring it primarily through painting. His research and experiments with the technical aspects of painting are also important in this inquiry and in honing the precision of painting's intonations and relationships. For example, the use of different binders (oil, tempera, encaustic, acrylic, etc.), the use of different painting supports and the ways of preparing them (canvas, wood, clay, different types of primers, glues), as well as the direct use of natural processes in the creation of paintings (precipitation, disintegration, regeneration, the influence of sunlight, the action of microorganisms, etc.). But perhaps the most significant feature of Eglītis' paintings is his interest in color as a substance in its own right, and work with its materiality. The mud or algae that Eglītis incorporates into the paintings become significant shapers of the painting process, with a color and structure that is unique to them. This step of preparing the paints and searching for the pigment at the location where the painting or series of paintings is being made (usually by setting up a studio at the site, be it a mobile studio for short-term painting or a permanent residence at the site until an entire series of works is completed) allows the painting process to begin well before coming in front of the canvas. Eglītis does not perceive color merely as a tone, he listens to its story and gives it a voice. This allows Eglītis to make his paintings – and the same is true of his architectural and sculptural objects – in close collaboration with everything that surrounds him. This equality, honesty and listening allows Eglītis to eschew aesthetic judgments about the environment and to paint the landscape not representatively, but by looking into its very essence. As far as it is possible at all, Eglītis allows nature to be present in the process of painting as he goes about representing it; he radically advocates for the unity of “signifier and signified” and paints an “image” rather than a demonstrative form. This is perhaps the purest form of landscape painting: the painter does not separate himself from the environment he is painting.

**Tā, iespējams, ir tīrākā ainavas
glezniecības forma: gleznotājs sevi
neatdala no gleznojāmās vides.**

***This is perhaps the purest form
of landscape painting: the painter
does not separate himself from
the environment he is painting.***

Izstāde ir Eglīša glezniecības procesa attēls. Tajā vienkopus atrodami gan jaundarbi, gan agrākos laikos veidoti gleznu cikli, instalācijas un būvējumi, gan arī Eglīša laikabiedru mākslas darbi. Atklājot aizvien jaunus intonācijas, Eglītis jau ilgstoši strādā pie vairākiem gleznu cikliem, tostarp pie apjomīgās gleznu kopas “Daži iztēles un matērijas satikšanās gadījumi” (aizsākta 2010. gadā) un pēc formas (bet ne satura) atšķirīgā cikla “Cauri tumsai” (aizsākts 2022. gadā). No abiem šiem cikliem atlasītie darbi veido Izstādes pamatu, bet tiem līdztekus izstādīti arī darbi no jau atpazīstamību guvušajiem “Lietu kārtība” (2009), “Zemesdarbi” (2011), “Specifiskais haoss” (2012), “Netīrais modernisms” (2014), “Pāreja” (2016), “Saknes un plastmasa” (2016) un “Refleksijas” (2020). Papildus gleznām eksponētas Eglīša veidotu un kopveidotu tēlniecisku un arhitektonisku būvējumu jaunus interpretācijas (instalācija no izstādes *ArtBrussels*, 2019, “Rotājlaikums savas mirstības pieņemšanai”, 2019, “Fragments nr. 2”, 2021, Pelēkā kuba prototips, 2022). Izstādē atradīsiet arī “fascinācijas vārdnīcu” – atrastu vai nejausi tapušo dažādu priekšmetu kolekciju ar glezniecisku potenciālu, kā arī īpaši izstādei veidotas instalācijas un interaktīvas telpiskas struktūras, kuru veidošanā izmantoti materiāli

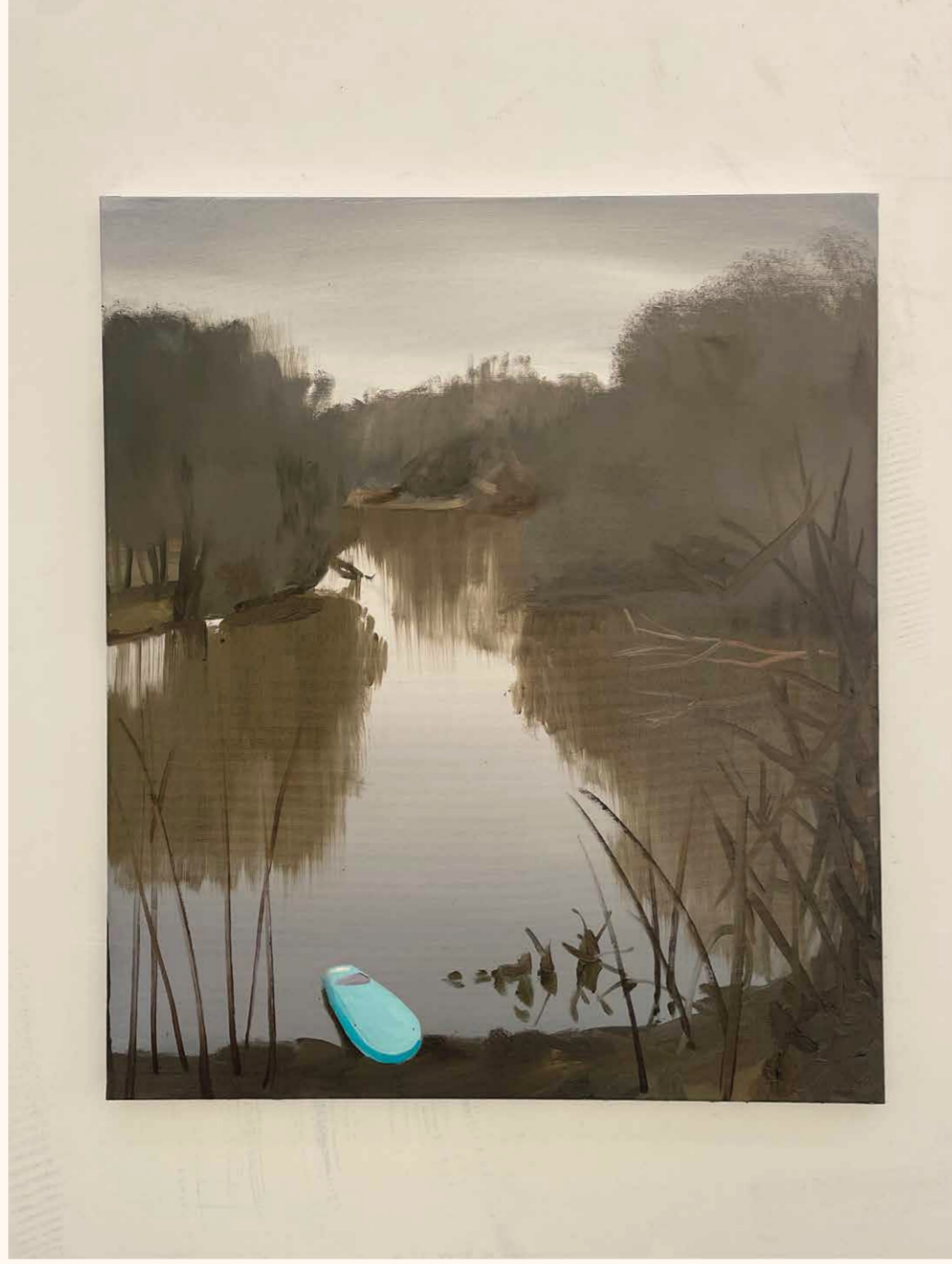
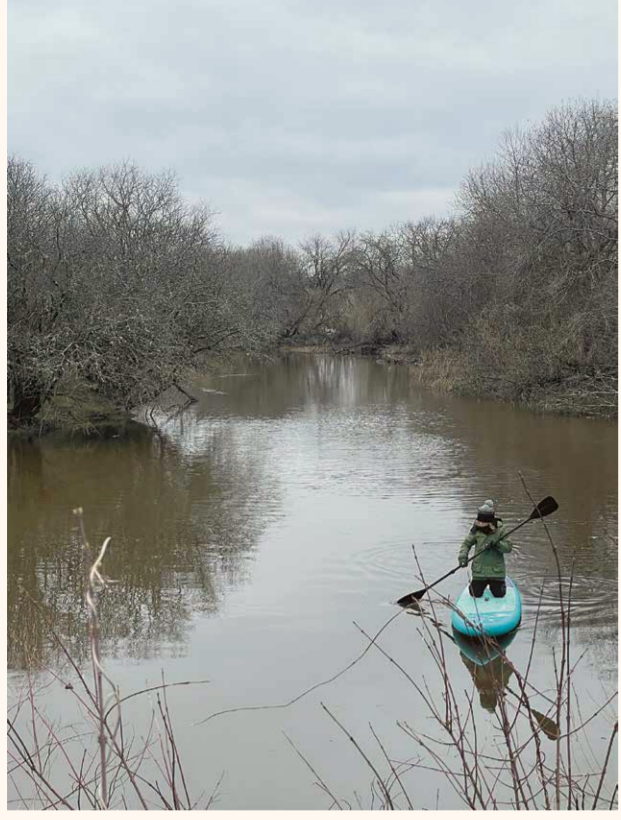
iepriekš piedalījušies citu mākslas darbu tapšanā. Piemēram, saplākšņa grīda, uz kuras redzamas gleznošanas procesa pēdas, tika būvēta īpaši operas “Hamlets” (LNOB, 2023) lielformāta gleznu radīšanai un Izstādē pārtapusi par vienu no interaktīvajām struktūrām. Viena no “Hamleta” gleznām izstādīta muzeja trešā stāva vestibīlā un piedāvā pirmreizēju iegremdēšanās pieredzi, tuvplānā sastopoties ar skatuves glezniecības mērogu.

Exhibition is an image of Eglītis' painting process. It brings together new works, painting series, installations and constructions from various earlier periods, as well as works by several of Eglītis' contemporaries. Discovering ever new intonations, Eglītis has been working on several series of paintings for a long time now, including the large-scale *Some Instances of Encounters between Imagination and Matter* (started in 2010) and the different in form (but not content) *Through the Darkness* (started in 2022). The works selected from these two

series form the basis of *Exhibition*, but alongside these are also works from the acclaimed *Order of Things* (2009), *Earthworks* (2011), *Specific Chaos* (2012), *Dirty Modernism* (2014), *Transition* (2016), *Roots and Plastics* (2016) and *Reflections* (2020). In addition to the paintings, new interpretations of sculptural and architectural constructions created and co-created by Eglītis are also on view (installation from the exhibition at *ArtBrussels*, 2019, *Playground for Accepting Your Mortality*, 2019, *Fragment No. 2*, 2021, *Prototype of the Gray Cube*, 2022). *Exhibition* also features a “dictionary of fascination”, a collection of various found or accidentally created objects with painterly potential, as well as installations and interactive spatial structures created expressly for the exhibition, with materials used in these having previously contributed to other works of art. The plywood floor is an example of this, showing traces of the painting process; it was built specifically for making the large-scale paintings for the opera *Hamlet* (Latvian National Opera and Ballet, 2023) and has now become an interactive structure in *Exhibition*. One of the paintings created for *Hamlet* is on display in the museum's third-floor foyer and offers a novel experience of “immersion”, a close-up encounter with the scale of stage painting.

Eglīša praksi — jeb “gatavošanos gleznošanai”, viņa paša vārdiem runājot, — veido trīs svarīgas šķautnes, kas spoguļotas Izstādē: gleznotāja vērojums, sadarbība ar dabas spēkiem un materiāliem un situāciju ierosināšana, iesaistot citus cilvēkus. Šī triādes radītā spriedze eksplodē glezniecības aktā, un gleznas kļūst par procesā gūto atklājumu liecībām. Savā darbībā Eglītis veido atvērtas infrastruktūras un situācijas, kas dod iespējas gan pievienoties viņa ierosinātiem procesiem, gan rasties jaunām, neatkarīgām norisēm. Viņa iniciētā brīvdabas mākslas telpa “Savvaļa” manifestē visas Eglīša darbības šķautnes — tā ir vieta glezniecībai, vērojumam, sadarbībai ar dabu, materiāliem un cilvēkiem, daudzveidīgu situāciju dramaturģijai un neskaitāmu sadarbības formu meklēšanai ar Latvijas un ārzemju māksliniekiem. Šāda saikņu veidošana caur mākslas procesiem ir vēsta ne tik daudz uz kopdarbu radīšanu, cik uz neatkarīgu darbošanos kopīgā teritorijā, paralēli pārskatot iedibinātās hierarhijas starp procesu un rezultātu. Arī šīs Izstādes veidošana ir līdzīgs kolektīvs eksperiments ar kopīgi izvēlētu mērķi, kurā joprojām ir pietiekami daudz brīvības ikviena iesaistītā radošajām izvēlēm. Te vienlīdz nozīmīga ir gan “izstāde” — Rietumu kultūrā iecienīts formāts specifiskas telpiskās pieredzes veidošanā, gan arī “process” — ekosistēmas un kolektīvas apziņas rašanās, identitātes un konteksta pētīšana. Pati Izstāde ir ierosināta un konstruēta situācija, kuras veidošanā iesaistīti Eglīša domubiedri. Tā ietver gleznotāja Jāņa Blanka īpaši šim notikumam veidoto gleznu, “Pelēkā kuba prototipa” izstāžu zālei, fotogrāfa Sandija Ruļuka animisko fotosēriju ar Eglīša pašizgudroto glezniecības instrumentu portretiem, Alises Kiampo tējas performanci un citu mākslinieku darbus, kas nes liecības no Savvaļas izstādes norisēm. Būtiski, ka Eglītis un izstādes komanda glezniecību neuzskata par tikai vizuālu parādību. Izstādē glezniecība tiek pētīta arī viņpus fiziskā redzes aparāta, un šajā nolūkā būtiskas ir dažādas Izstādes norises un procesi, kas vērsti arī uz citām maņām, izvirzot priekšplānā te skaņu, te telpu, te domāšanu un tekstu, kas gleznas nevis pārtulko vai paskaidro, bet gan piedāvā paralēlus “uztveres ceļņus”, kuri piedalās Izstādes veidošanā kā vienlīdzīgi. Māksliniece un

Eglītis' practice — or, in his own words, “preparation for painting” — consists of three important facets, which are mirrored in *Exhibition*: observation, collaboration with the forces and materials of nature, and initiating situations through engaging other people. The tension created by this triad bursts into an act of painting, and the paintings become testimonies of the discoveries made in the process. In his work, Eglītis creates open infrastructures and situations that allow both for the possibility of others joining the processes he initiates and for the emergence of new, independent developments. The *Savvaļa* open-air art space, which he initiated, manifests all facets of Eglītis' work — it is a place for painting, observation, collaboration with nature, materials and people, for the dramaturgy of diverse situations and the search for numerous forms of cooperation with Latvian and foreign artists. This way of making connections through artistic processes is not so much about making collaborative works as it is about working independently in a shared territory while revising the established hierarchies between the process and the result. The making of this *Exhibition* is a similar collective experiment with a collectively decided goal, where there is still enough freedom for the creative choices of everyone involved. Equally important in the exhibition is the “outcome”—a format, popular in Western culture, for creating specific spatial experiences — and the “process” — an exploration of the emergence of an ecosystem and collective consciousness, identity and context. *Exhibition* itself is an instigated and constructed situation, involving Eglītis' like-minded collaborators. It includes a painting by painter Jānis Blanks created expressly for the event, on view at the *Prototype of the Gray Cube* exhibition hall, an animist photo series by photographer Sandijs Ruļuks with portraits of painting tools of Eglītis' own invention, a tea performance by Alise Kiampo and works by other artists that bear witness to the events of the *Savvaļa* exhibition. It is significant that Eglītis and the exhibition team do not consider painting as a purely visual phenomenon. Consequently, *Exhibition* also explores painting beyond the physical apparatus of sight, and to this end, the various processes and events at *Exhibition* are also relevant, addressing other senses, foregrounding sound, space, thought and text, which do not translate or explain the paintings, but offer parallel “perceptual pathways” that participate in the making of the *Exhibition* as equals. The artist and poet Agnese Krivade is in charge of the public program of the exhibition, striving to find verbal correspondences to the processes of *Exhibition* with *Exhibition* newspaper, which documents the making of *Exhibition* and other events, audio guides, discussions and performances. Creating large-scale physical and metaphysical, ephemeral structures, Eglītis' painting has an inextricable relationship with space. *Exhibition* is conceived as a special spatial experience, which Eglītis creates in collaboration with Aleksejs Beļeckis and artist Liene Pavlovskā, who describes her contribution to the overall image of the exhibition as “set dressing”, borrowing the film industry term. Her functional and installational spatial solutions are in line with Eglītis' current practice of “disassembling and reassembling to create new meanings”. The exhibition involves a range of art technicians, sculptors, architects, conservators,

dzejniece Agnese Krivade veido izstādes publisko programmu, kas cenšas meklēt Izstādes procesu atbilstības vārdu pasaulē — Izstādes Avīze, kas dokumentē Izstādes tapšanu un citas norises, audiopavadoņi, sarunas un performances. Veidojot vērienīgas fiziskas un metafiziskas, ātri gaistošas struktūras, Eglīša glezniecība atrodas nesaramām attiecībās ar telpu. Izstāde ir iecerēta kā īpaša telpiska pieredze, ko Eglītis veido sadarbībā ar Alekseju Beļeckī un mākslinieci Lieni Pavlovsku, kura savu ieguldījumu izstādes koptēlā raksturo kā *set dressing*, aizgūstot terminu no kinoindustrijas. Viņas funkcionālie un instalatīvie telpas risinājumi sasauca ar Eglīša praksē aktuālo pieeju “izjaukt un salikt atpakaļ, veidojot jaunu nozīmi”. Izstādes veidošanā iesaistīta vesela virkne mākslas tehniķu, tēlnieku, arhitektu, restauratoru, galdnieku un citu mākslinieku un amatnieku, no kuriem Eglīša piedāvātajā situācijā ikviens ir atradis pats savu radošo interesi: tēlnieks Oto Holgers Ozoliņš, restauratore Rēzija Zēgnere un Maija Tirzīte, galdnieks Augusts Eglītis, arhitekti Tīls Zigmunds Ozoliņš un Mārtiņš Sarvuts, mākslinieces Kei Sendak, Alise Builevica un Katrīna Eglīte. Izstādes procesā kuratoriālo atbalstu projekta un ideju attīstīšanā, izpētē un teorētiskajā bāzē snieguši kuratori Jonatans Habibs Enkvists (*Jonatan Habib Engquist*, Zviedrija) un Jaceks Sosnovskis (*Jacek Sosnowski*, Polija), projektu vada Ieva Kalnača (LNMM). Izstādes komunikācijas stratēģiju veidojusi Marta Krivade, savukārt vizuālo un grafisko tēlu — dizainere Una Grants.

Izstādi rīko Latvijas Nacionālais mākslas muzejs sadarbībā ar laikmetīgās kultūras notikumu radošo producenti Kitiju Vasiljevu. Izstādi kūrē mākslinieks Aleksejs Beļeckis.

carpenters and other artists and craftspeople, each of whom has found their own creative interest in the situation presented by Eglītis: sculptor Oto Holgers Ozoliņš, conservators Rēzija Zēgnere and Maija Tirzīte, carpenter Augusts Eglītis, architects Tīls Zigmunds Ozoliņš and Mārtiņš Sarvuts, artists Kei Sendak, Alise Builevica and Katrīna Eglīte. Throughout making *Exhibition*, curators Jonatan Habib Engquist (Sweden) and Jacek Sosnowski (Poland) have provided curatorial support in the development, research and theoretical basis of the project and its ideas, and the project is managed by Ieva Kalnača (Latvian National Museum of Art). The communication strategy of the exhibition was developed by Marta Krivade, and the visual and graphic design by designer Una Grants.

The exhibition is organized by the Latvian National Museum of Art in collaboration with Kitija Vasiljeva, a creative producer of contemporary culture events. The exhibition is curated by artist Aleksejs Beļeckis.

Izstādes ceļvedis

Exhibition guide

Pie garās, izliektās betona sienas vairāku desmitu metru garumā ritmiski eksponētas vairāk nekā 38 gleznas no cikla “Cauri tumsai”, kas aizsākts 2022. gada ziemā, gadā, kad Krievija uzsāka pilna mēroga iebrukumu Ukrainā. Darbs pie šī cikla, kas turpinājās arī 2023. un 2024. gada ziemās, gleznotājam kļuva par transformējošu pieredzi, palīdzot izgleznoties cauri tumsai visās iespējamajās šo vārdu nozīmēs.

“Cauri tumsai” ir Eglīša un dabas zibsarunas – viņa acumirkļīgas atbildes uz dabā notiekošo ar precīzu glezniecības žestu, un šo gleznu atslēga meklējama tieši šajā sarunā: starp attēlojamo sižetu, glezniecības valodu un abstrakciju.

“Līdzīgi kā mūzikā skaņas neko neattēlo, bet veido noteiktu sajūtu, pašas savu tēlu, tā arī glezniecībā vienkāršs triepiens ir papildīts ar intonāciju, attieksmi, raksturu. Tam nenolie-dzami ir attiecības ar to, ko tas attēlo, taču ideālā gadījumā tas neatdarina, bet izsaka: caur attēlu veido tēlu jeb attēlojamā būtību. Mūsu informā-cijas uztveres mehānismi liek uztvert ekspresīvo švīku kā ziemas naktī apsniguša koka zaru. Šajās attiecībās veidojas gleznas tēls,” saka Eglītis.

“Cauri tumsai” darbi gleznoti intensīvā, nospriegotā esamības mirklī un bieži vien nedraudzīgos un neprognozējamos laikapstākļos, kuros visbiežāk nebija zināms, cik ilgi gleznojama ainava vispār būs redzama un izturama: izdzīvošanas situācija, kurā jāpaļaujas uz intuīciju un instinktu, racionālo domāšanu atstājot brīžiem pirms un pēc glezniecības akta.

Telpās visgar “tumsas” sienai apmeklētājs aicināts mijiedarboties arī ar tramplīnveidīgiem, terašveidīgiem, balkonveidīgiem arhitektoniskiem būvējumiem, kas mudina skatītāju eksperimentēt ar skatienu un ķermeņa novietojumiem un skatīšanas kā apzinātu, mērķtiecīgu pieredzi. Pakāpieni un terases ļauj tuvāk aplūkot “Cauri tumsai” cikla gleznas, kuras spītīgi turpina horizontālo līniju no ieejas līmeņa.

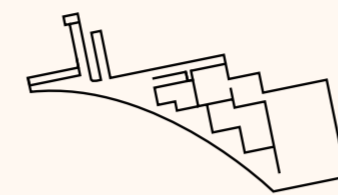
Rhythmically displayed on the dozens-of-meters-long curved concrete wall are more than 38 paintings from the series *Cauri tumsai / Through the Darkness*, which was begun in the winter of 2022 – the year that Russia launched its full-scale invasion of Ukraine. The work on this series, which continued in the winters of 2023 and 2024, became a transformative experience for Eglītis, allowing him to “paint through the darkness” – in all possible meanings of the word.

Through the Darkness are like lightning talks between Eglītis and nature – his instantaneous response to what is happening in nature expressed with the precise gesture of painting; the key to these paintings precisely lies in the conversation between the subject matter, the language of painting, and abstraction.

“Just as in music, where sounds do not represent anything but instead create a certain feeling, an image of their own, so is it in painting – a simple brushstroke is filled with an attitude of intonation, with character. It undeniably has a relationship with what it represents, yet ideally it does not imitate but expresses: through the image, it creates a character or the essence of what is represented. Our mechanisms of perceiving information make us perceive the expressive streak as a tree branch covered with snow on a winter’s night. It is in this relationship that the image of the painting is formed”, says Eglītis.

The works in *Through the Darkness* were painted in an intense, strained moment of existence and in often unfriendly and unpredictable weather conditions in which it was often unknown how long the landscape to be painted would even be visible and bearable: a situation of survival in which intuition and instinct had to be relied upon, leaving rational thought to the moments before and after the act of painting.

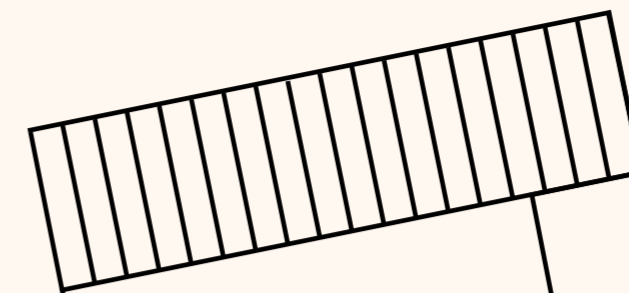
In the spaces all along the “wall of darkness”, the visitor is also invited to interact with spring-board-, terrace- and balcony-like architectural structures that encourage the viewer to experiment with one’s gaze and body position so as to experience viewing as a conscious and purposeful experience. The steps and terraces allow for a closer look at the paintings of the *Through the Darkness* series, which determinedly continue in a horizontal line from the entrance level.

PRIEKŠTELPA / FOYER

PRIEKŠTELPA apmeklētāju sagaida izstādes makets, kas ļauj novērtēt izstādes topogrāfiju un apmeklējuma iespējamās trajektorijas. Izstādes makets būvēts laika posmā no 2023. gada rudens līdz pat izstādes atklāšanai.

In THE FOYER the visitor is welcomed by a model of the exhibition with which to familiarize oneself with the topography of the exhibition and the possible routes one can take. The exhibition model was built between autumn 2023 and the opening of the exhibition.

NOGĀZĒ / THE DOWNGRADE

NOGĀZĒ sākas dažādu virzienu grīdas slīpumi – mākslīga telpas ainava, lai vērotu ainavas attēlu Eglīša gleznās. Šajā posmā gleznu līnija “Cauri tumsai” pārtrūkst, iezīmējot vasaras pārtraukumu cikla veidošanā. Teatrodami dažādi būvējumi ar horizontālām virsmām. Tie piederīgi nenoteiktai kategorijai starp laipu, solu un galdu. Izmantojami visām šīm funkcijām.

In THE DOWNGRADE the floor begins to slope in different directions – an artificial landscape from which to observe the landscapes in Eglītis’ paintings. At this stage in the *Through the Darkness* series, there is a line break marking the summer hiatus in the creation of the series. Also on display here are various structures with horizontal surfaces. They belong to an undefined category somewhere between footbridge, bench and table. They can be used for all these functions.

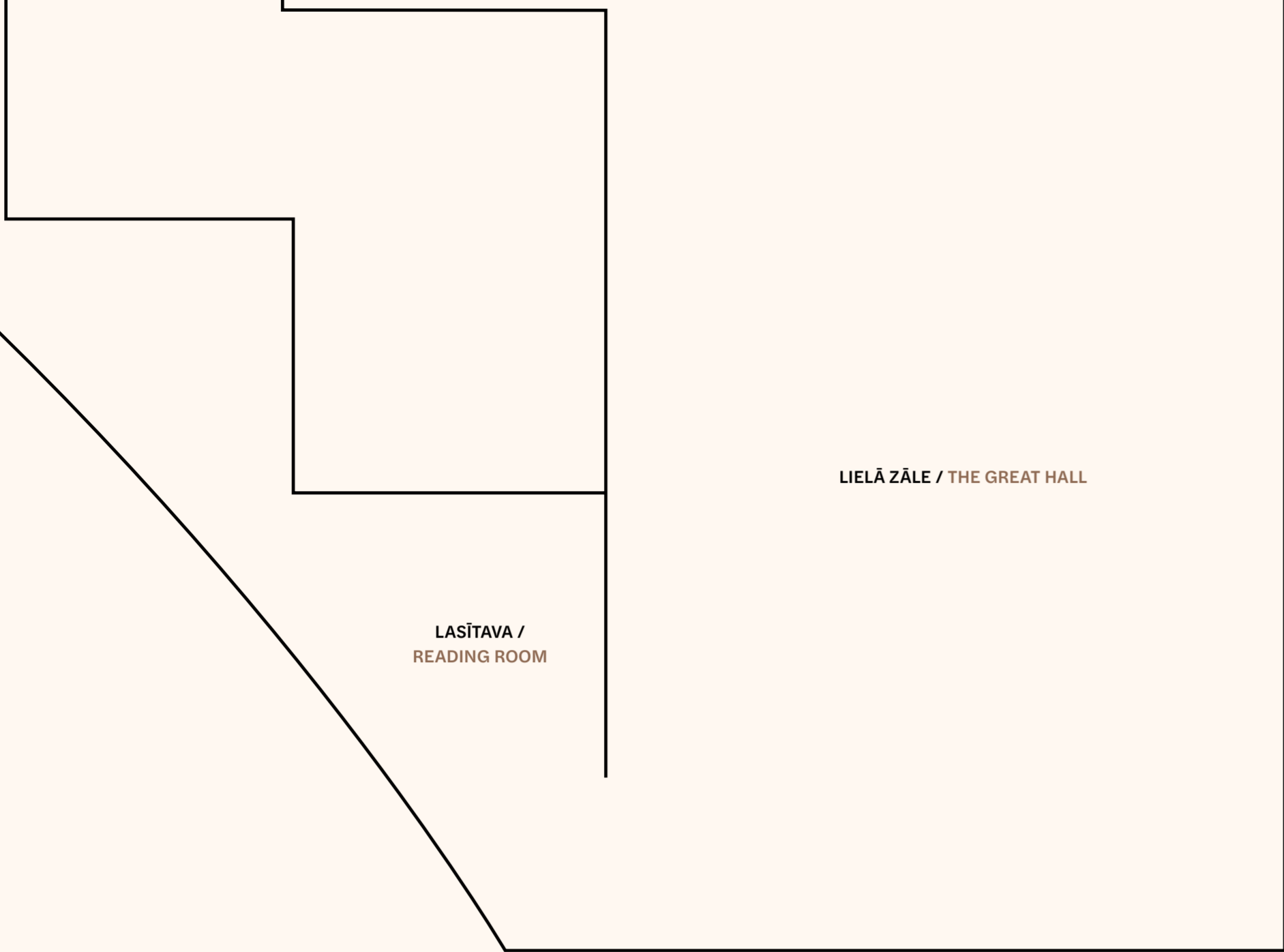
DARBŅĪCAS STŪRĪ atrodama Eglīša “fascinācijas vārdnīca”: būvējuma ārpusi veido plaukti, kuros atrodas savākti vai nejauši tapuši artefakti, kas apbūruši Eglīti ar savu gleznieciskumu. Būvējuma otrā pusē aiz stikla sienas aplūkojama muzeja krājuma kolekcija. Uz sienām būvējuma iekšpusē aplūkojams Sandija Ruļuka portretfoto cikls, kur fiksēti Eglīša gleznošanas instrumenti, tapuši lielformāta skatuves gleznojumiem operai “Hamlets” skat. Avīzes 31. lpp).

Darbnīcas stūra struktūra ir radīta no “Hamleta” cikla gleznošanai būvētās saplākšņa grīdas, kas glabā glezniecības procesa pēdas. Viena no “Hamleta” skatuves glezņēmā pašlaik eksponēta muzeja 3. stāva vestibilā.

Eglītis’ *Fascinācijas vārdnīca / Dictionary of Fascination* stands in THE WORKSHOP CORNER. The exterior of this structure consists of shelves containing found or random artefacts that have fascinated the painter with their material or visual qualities. On the other side of this structure, behind a glass wall, the museum’s collection is on display. On the structure’s inner walls is a series of portrait photographs by Sandijs Ruļuks featuring Eglītis’ painting tools which were created specifically for the large-scale stage paintings for the opera *Hamlet* (see p. 31 of the *Newspaper*).

The framework of *The Workshop Corner* was created from the plywood floor used to make the series of paintings for the production of *Hamlet*, and still retains traces of the painting process. One of the *Hamlet* paintings is currently on display in the museum’s third floor lobby.

LASĪTAVA, saukta arī par arēnu, amfiteātri, infocentru, tējnicu u.c. Dažādi apdzīvojama terašveida būve, kurā lasāma Izstādes Avīze un atrodamī audiopavadoņi. Te var baudīt Alises Kiampo gatavotās tējas (skat. Avīzes 34. lpp) un atpūsties, te notiks arī Izstādes sarunas, publiskās diskusijas un tikšanās. Lasītavas būvēšanai lietoti materiāli no instalācijas “Rotaļlaukums savas mirstības pieņemšanai” (oriģināli veidota kopā ar Katrīnu Neiburgu un Jāni Noviku 2019. gadā Berlīnē un 2021. gadā Rīgā).

THE READING ROOM, also known as the arena, amphitheater, information center, tearoom, etc. A multi-use terraced structure in which the *Exhibition* newspaper can be read and where the audio guides are located. This is where you can enjoy the teas prepared by Alise Kiampo (see p. 34 of the *Newspaper*) and relax; it is also where the talks, public discussions and meetings for *Exhibition* will take place. The materials used for the construction of the *Reading Room* came from the installation *Playground for Accepting Your Mortality* (originally made together with Katrīna Neiburga and Jānis Noviks in 2019 in Berlin, and in 2021 in Rīga).

LIELĀ ZĀLE piedāvā Eglīša spilgtākos pēdējo gadu darbus, kas iemieso viņa svarīgākos atklājumus, iepazīstot vidi ar glezniecības palīdzību. Tajā redzami jaunākie darbi no kopas “Daži iztēles un matērijas satikšanās gadījumi”, kas aizsāka jau 2010. gadā. Šīs kopas gleznas, kas aizsākās ar “Zemesdarbiem” (2010–2013), vieno Eglīša saruna ar gleznojamo vidi un dabas procesu tieša piedalīšanās glezniecībā, tāpat arī viņa stāšanās attiecībās ar krāsu – kā vielu un matēriju. Dubļi un krāsa ir vienas un tas pašas vielas dažādi uztveres reģistri (skat. Avīzes 17. lpp). Gadu garumā šī izpēte un pieeja mainījusies un attīstījusies, ciklā “Poētiskās izpētes laboratorija” (2017) Eglītis vēro dabas procesu un organismu tiešo ietekmi uz audeklu, atsakoties no kontrolējošas mākslinieka pozīcijas. Vienā no jaunākajiem cikliem “Daži iztēles un matērijas satikšanās gadījumi. Alģes” (2022) viņš izvēlas vērot konkrētā organisma – alģu – vizuālos aspektus un iesaisti glezniecībā, attēlojot šo sadarbību starp gleznotāju un gleznojamo.

Telpas vidū atrodas 11 metrus gara simtgadīga oša šķēle, kas izmantojama arī kā sēdvietā, lai iegremdētos izstādē. Oša dzimtene ir Zosēnu pagastā, aptuveni 25 kilometrus no Savvaļas (skat. Avīzes 26. lpp).

LIELĀ ZĀLE / THE GREAT HALL

In THE GREAT HALL are displayed Eglītis' most striking works of recent years – they embody his most important discoveries in exploring the environment through painting. Featured are his latest works from the series *Daži iztēles un matērijas satikšanās gadījumi / Some Instances of Encounters between Imagination and Matter*, which was begun in 2010. The paintings in this series, which began with *Zemesdarbi / Earthworks* (2010–2013), are united by Eglītis' conversation with the environment to be painted and the direct participation of nature in the painting processes, as well as with his engagement with color – as both a substance and as matter. Mud and paint are different perceptual registers of the same substance (see p. 17 of the *Newspaper*). Over the years, the study and approach have changed: In the series *Poētiskās izpētes laboratorija / Laboratory for Poetic Research* (2017), Eglītis observes the direct influence of natural processes and organisms on the canvas, thereby giving up the controlling position of the artist. In one of his most recent series, *Some Instances of Encounters between Imagination and Matter. Algae* (2022), he chooses to observe the visual aspects of a specific organism – algae – and its involvement in the process of painting, thereby depicting this collaboration between the painter and the painted.

In the middle of the space is an 11-meter-long slice of a century-old ash tree that can also be used as a seat while immersing oneself in the exhibition. The ash tree once grew in Zosēni municipality, about 25 kilometers from Savvaļa (see p. 29 of the *Newspaper*).

TELPA AR STIKLA GRIESTIEM veltīta Eglīša “uzstādījumu glezniecībai”, kas parasti izpaužas kā jaunu, vienīgi gleznošanai paredzētu situāciju un struktūru būvēšana, nereti šajā procesā iesaistot arī cilvēkus. Te redzamas gleznas no cikliem “Saknes un plastmasa” (2016), “Refleksijas” (2020), “Pāreja” (2016), kas risina attiecības starp dabīgo un mākslīgo, īsto un iztēloto. Imitācija, mimēze, kļūst pašvērtīga, veidojot jaunu nozīmi. Šādu situāciju veidošana, ar būvēšanas palīdzību iztēlojoties tik dzīvi, ka iztēlotais kļūst īsts, Eglīti mēdz aizvest viņam pašam nezināmās vietās, kuras viņš uzmanīgi vēro un pēc iespējas precīzāk cenšas fiksēt glezniecības valodā. Šajā telpā Eglītis sper vēl soli tālāk, īpaši Izstādei reālajā telpā atdarinot Izstādes gleznu “Saknes un plastmasa”. Instalācija “izlauž” mākslīgo griestu daļu, atsedzot daļu no telpas īstajiem (stikla) griestiem. Turpat novietots arī mākslinieka darbnīcas makets (daļa no izstādei *ArtBrussels* (2019) būvētas instalācijas), kurā mākslinieks pievēršas īstā un neīstā attiecībām – nojaucot robežas starp maketu mērogā un īstiem priekšmetiem/mākslas darbiem.

Lai atgrieztos izstādes sākumpunktā, no šīs telpas jādodas atpakaļ pa jau zināmo ceļu, kas ļaus tikko pieredzētās telpas un gleznas aplūkot no jauna skatpunkta. No šīs telpas Savvaļas telpā pa apslēptu eju iespējams nokļūt vienīgi tiem, kam pārvietošanās pa kāpnēm vai nogāzi sagādā grūtības. Šo eju var atvērt gan pašrocīgi, gan prasot palīdzību zāles uzraugiem.

SAVVAĻAS TELPU, kurā ir atsevišķa ieeja, var apmeklēt pirms vai pēc pārējās izstādes. Savvaļa Drustu pagasta “Jaundūķos” vairāk nekā desmit gadus bija Eglīša brīvdabas darbnīca, bet pēdējos piecus gadus darbojusies kā publiska brīvdabas mākslas telpa – ar pastāvīgu izstādi, mākslinieku rezidencēm, koncertiem, reiviem, dzejas lasījumiem, nometnēm, diskusijām un citām norisēm. Tā kļuvusi par vietu dažādu mākslu un ideju sadursmēm, eksperimentiem un draudzībām.

Savvaļu kā publisku telpu Eglītis aizsāka 2020. gadā kopā ar Elīzu Elizabeti Ramzu, Rūdolfu Štameru, Lauru Adamoviču, Henriku Eliasu Zēgneru, Martu Krivadi un citiem. Vēlāk līdzās Eglītim Savvaļas izstādes veidošanu pārņēma Kitija Vasiljeva, Dita Birkenšteina, Sabīne Vernere, Marija Luīze Meļķe un Aleksejs Beļeckis. Ikviens no vairāk nekā 100 māksliniekiem, kas šo piecu gadu garumā piedalījušies Savvaļas norišu un mākslasdarbu veidošanā, tiek uzskatīts par vienlīdz svarīgu kopējā procesā, tāpēc Savvaļas telpā apkopotas liecības par dažādu Savvaļas sezonu mākslas darbiem un notikumiem. Te atradīsiet Eglīša dažādos laikos un apstākļos Savvaļas darbnīcā tapušas gleznas, artefaktus no jau izudušiem darbiem, priekšmetus, kas palīdzējuši Savvaļas tapšanā un poētiskas dokumentācijas liecības.

Telpas centrā jūs sagaidīs “Pelēkā kuba” mēroga prototips. Desmit metrus augstais “Pelēkais kubs” ir Eglīša līdz šim vērienīgākais arhitektūras objekts, ko Savvaļā atklāja 2022. gada sezonā, bet 2023. gadā uguns to nopostīja līdz pat pamatiem.

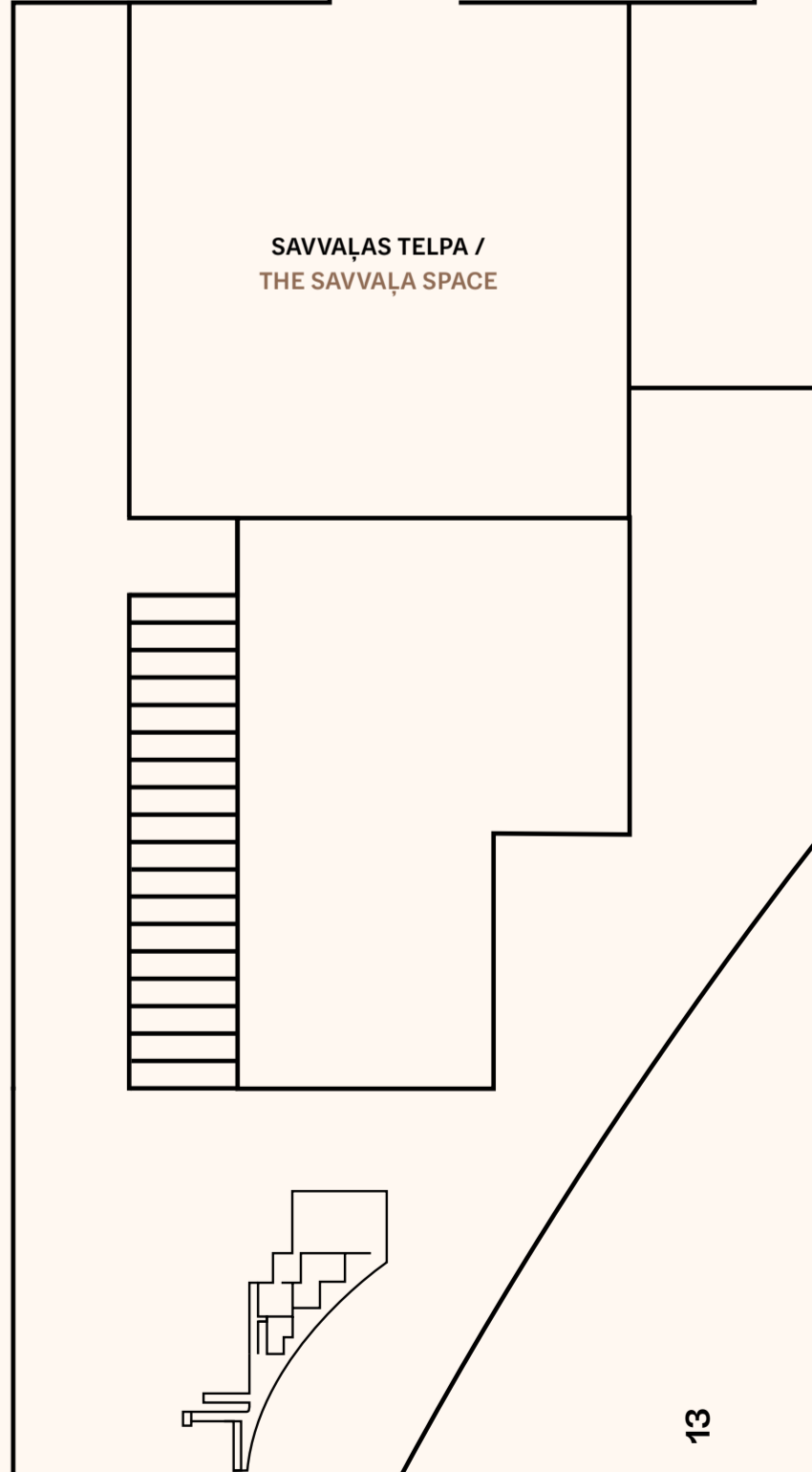
THE SPACE WITH A GLASS CEILING is dedicated to Eglītis' “provisional painting”, which usually consists of constructing new situations and structures that are intended only for painting, often involving other people in the process. The paintings here are from the series *Saknes un plastmasa / Roots and Plastic* (2016), *Refleksijas / Reflections* (2020), and *Pāreja / Transition* (2016), all of which deal with the relationship between the natural and the artificial, the real and the imaginary. Imitation – mimesis – becomes a value in itself as it creates new meaning. Creating such situations, imagining them so vividly through construction that the imagined becomes real while remaining open to unexpected twists and turns, tends to take Eglītis to places unknown to him, which he observes carefully and tries to capture as accurately as possible in the language of painting. In this space, Eglītis goes one step further by creating an installation specifically for *Exhibition* that mimics one of the paintings on display in the exhibition. The installation itself “breaks” the artificial ceiling, thereby revealing part of the real (glass) ceiling. Nearby one can also see a model of Eglītis' studio (part of an installation built for Art Brussels 2019) in which the artist addresses the relationship between the real and the fake – blurring the boundaries between scale models and real objects/artworks. To return to the starting point of the exhibition, one will have to leave this space by walking along an already familiar route, which will also allow for viewing the spaces and paintings one has just experienced from a new perspective. From this room, only those who have difficulty navigating steps or slopes will be able to reach *The Savvaļa Space* via a hidden passage. This passage can be opened either by oneself or with the help of exhibition staff.

TELPA AR STIKLA GRIESTIEM / THE SPACE WITH A GLASS CEILING

THE SAVVAĻA SPACE, which has a separate entrance, can be visited before or after seeing the rest of the exhibition. For more than ten years, *Savvaļa* (located in “Jaundūķi”, Drusti municipality) was exclusively Eglītis' open-air workshop, but for the last five years it has been a public art space – with a permanent exhibition and hosting artist residencies, concerts, raves, poetry readings, retreats, discussions and other events. It has become a place for engagement between various art forms and ideas, as well as a place for experiments and friendships.

Eglītis launched *Savvaļa* in 2020 together with Elīza Elizabete Ramza, Rūdolfs Štamers, Laura Adamoviča, Henriks Eliass Zēgners, Marta Krivade and others. Over time, management of the *Savvaļa* went into the hands of, alongside Eglītis, Kitija Vasiljeva, Dita Birkenšteina, Sabīne Vernere, Marija Luīze Meļķe and Aleksejs Beļeckis. Each of the more than 100 participants who have contributed to the events and artworks at *Savvaļa* over these five years is considered equally important to the overall process, and *The Savvaļa Space* in *Exhibition* presents a collection of the artworks and events from various *Savvaļa's* seasons of operation. Here you will find paintings made by Eglītis in the *Savvaļa* studio at different times and under varied conditions, artefacts from works that have already disappeared, and objects that have contributed to the making of *Savvaļa* and its poetic testament.

On display in the middle of this space is a scale prototype of *Savvaļa's Pelēkais kubs / Gray Cube*. The ten-meter-high *Gray Cube* is Eglītis' most ambitious architectural object to date. It debuted at *Savvaļa* in 2022 but was completely destroyed by a fire in 2023.

Uz KRAVAS LIFTA aiz stikla sienas apskatāma daļa no Eglīša skulptūras "Fragments nr. 2", kas veidota 2021. gada Cēsu Mākslas festivālam un vēlāk pārrādīta uzstādīšanai Savvaļā. Šis darbs ir gāzbetonā fiskēta novērota, iegaumēta un vēlāk atdarināta situācija, kurā Eglītis žonglē ar īsto un iztēloto, meistarīgi nojaucot pēdas. Ierodoties Izstādē, šī skulptūra izšķīda, un tās fragmentus varēsiet sastapt arī citās Izstādes vietās.

In the FREIGHT ELEVATOR behind the glass wall is a part of Eglītis' sculpture *Fragment No.2*, created for the 2021 Cēsis Art Festival and later re-created for installation in *Savvaļa*. This work is a situation that was observed, noted, and later imitated in aerated concrete; in this piece, Eglītis juggles the real and the imagined, masterfully erasing his traces. This sculpture fell apart upon arriving at *Exhibition*, and pieces of it have been displayed in other spaces of the exhibition as well.

KRAVAS LIFTS /
FREIGHT ELEVATOR

ZELTA LIFTS /
GOLDEN
ELEVATOR

SUDRABA LIFTS /
SILVER ELEVATOR

Gaitenī pie ZELTA LIFTA aplūkojamās gleznas no cikla "Lietu kārtība" (2009) (apmeklētāju lifta zonā) piedāvā iekšēju vērojumu. Tās reflektē gleznieciski kosmisko kārtību ikdienas lietās, nevērtējot to nozīmi, bet cenšoties ar glezniecības žesta palīdzību pietuvoties to būtībai.

In the corridor by the GOLDEN ELEVATOR, the paintings from the series *Lietu kārtība / The Order of Things* (2009) (in the visitors' elevator area) offer an inner view. They reflect on the painterly-cosmic order of everyday things without judging their significance, but by attempting to get closer to their essence through the gesture of painting.

Ejā, kas uz Izstādi ved no SUDRABA LIFTA, aplūkojamās gleznas no cikliem "Specifiskais haoss" (2012) un "Netīrais modernisms" (2014). "Specifiskais haoss" tiecas uz pasaules kārtības meklēšanu lauskās, atgriezumos un atkritumos – šķietami nejēdzīgos un nederīgos priekšmetos. Savukārt ciklā "Netīrais modernisms" Eglītis mērķtiecīgi virzās no abstraktas ģeometriskas kompozīcijas atpakaļ pie materialitātes, sperot soli uz sadarbību ar vērojamo objektu un iekļaujot to "uzstādījumā".

Svarīgākie šajā telpas daļā izstādīto ciklu meklējumi ir mirkļa tvēruma attiecības ar glezniecības valodu.

The passage leading to the exhibition from the silver elevator features paintings from the series *Specifiskais haoss / Specific Chaos* (2012) and *Netīrais modernisms / Dirty Modernism* (2014). *Specific Chaos* seeks to find order in the scraps, detritus and waste of the world – seemingly pointless and useless objects. In his series *Dirty Modernism*, Eglītis moves purposefully from abstract geometric composition back to materiality, taking a step towards collaboration with the observed object and incorporating it into the "setup".

The most important explorations of the series exhibited in this area are the relationships between "capturing the moment" and the language of painting.

TREŠĀ STĀVA VESTIBILS

THE THIRD-FLOOR LOBBY

Šeit uz brīvstāvošas koka konstrukcijas eksponēta 8x9,6 m liela glezna, viena no astoņām, kas tapušas Jāņa Kalniņa operas "Hamlets" scenogrāfijai 2022. gadā pēc Latvijas Nacionālās operas un baleta aicinājuma. Galvenais scenogrāfijas uzsvars ir skatuves glezniecība un tās vieta mūsdienu tehnoloģiju pasaulē. Eksperimentējot ar glezniecības žesta mērogu, operai tapa astoņas lielformāta gleznas, kuru triepieniem bija vajadzīgs vairs ne tikai rokas, bet gan visa ķermeņa žests. "Hamleta" gleznu tapšanai Eglītis savā darbnīcā uzbūvēja īpašu grīdu un pacelāju sistēmu, kā arī izgudroja jaunus gleznošanas instrumentus. Tie piesaistīja fotogrāfa Sandija Ruļuka ieinteresēto skatienu, kura instrumentu portretu cikls aplūkojams "Darbnīcas stūrī". No šejienes var doties tālāk pētīt muzeja pastāvīgo ekspozīciju.

An 8x9.6 m painting created for the set design of Jānis Kalniņš' opera *Hamlet*, commissioned by the Latvian National Opera and Ballet in 2022, is exhibited here on a free-standing wooden structure. The main focus of the scenography was stage painting and its place in the world of contemporary technology. Experimenting with brushstroke expression, eight large-scale paintings were created for the opera, the brushstrokes of which required not only the action of the hand but of the whole body. Eglītis built a special floor and lift system in his studio for *Hamlet*, as well as invented new painting tools. These attracted the interest of photographer Sandijs Ruļuks, whose series of portraits of the tools can be seen in *The Workshop Corner*. From here, visitors can go on to explore the museum's permanent exhibition.

IVETA GABALIŅA

Pēdas

Pastaigas laikā uzgāju palielu paugurā izraktu bedri, kas bija pilna ar dubļiem, ugunsкура paliekām, traukiem, kas pildīti nenosakāmas organiskas izcelsmes substancēm, un gleznām. Gleznas, starp citu, pamanīju pēdējās, un līdz ar to pamanīšanu sapratu, ka esmu nokļuvusi mākslinieka darbnīcā nevis bedrē. Nākamais, kas pievērsa manu uzmanību, bija pēdu nospiedumi nu jau sakaltušajā mālainajā zemē. Atcerējos pirms brīža satikto Eglīti un viņa basās pēdas: spēcīgas, ļoti platas, varētu pat teikt — druknas un ļoti netīras. Kailajām pēdām, zemei, kas ieēdusies papēžu plaisās, piemita kaut kāda savāda un ļoti vieliska saikne ar gleznām. Pēdu nospiedumi, līdzīgi kā pelējums gleznās, bija nostaiģājuši zemes darbnīcas grīdu. Sāku tās fotografēt. Jutos kā mednieks, kurš mēģina izsekot noskatīta dzīvnieka pēdas mežā. Mēģināju iztēloties glezniecības procesu un nodomāju, ka pēdas tajā ir tikpat aktīvas un klātesošas kā mākslinieka plaukstas, kas dubļus pārvērš krāsas triepienā. Turklāt pēdas ir pirmās, kas sajūt zemes temperatūru, tekstūru, tās mitrumu un trauslumu, kad tā ir sakaltusi. Iespējams, ka gleznu patiesā būtība slēpjas nevis to vizualitātē, bet gan visā tajā, ko sajūt pēdas — pieskārienā, zemes materialitātē, visa vieliskā un ķermeniskā pirmsākumā. Šīm pēdām piemita arī savāds, viscerāls mierinājums, jo vismaz pagaidām mākslīgajam intelektam nav pēdu, ar kurām bradāt zemi, sajūt gravitāciju un apjaust dubļu māksliniecisko skaistumu.

Footsteps

During my walk I found a large pit that had been dug in the hillside, full of mud, the remains of a fire, containers filled with unidentifiable organic substances as well as paintings. The paintings, by the way, were the last thing I noticed, and only upon noticing them did I recognize that I was in an artist's workshop and not a pit. The next thing that caught my attention were the footprints in the clay soil, which had hardened by now. I remembered the way Eglītis had looked as I met him a moment before, and his bare feet: strong, extremely wide, one might even say stocky and very dirty. The bare feet, the earth that had settled into the cracks on the heels, had a strange and sheerly material connection with the paintings. Footprints, like the mold in the paintings, had covered the floor of the workshop situated in the soil. I started taking photos of them. I felt like a hunter trying to follow the trail of a game animal in the forest. I tried to imagine the process of painting and thought that the footsteps in it must have been as active and present as the artist's hands, turning mud into a stroke of paint. Moreover, the feet are the first to feel the temperature, the texture and the wetness of the earth, as well as its brittleness when it is dry. Perhaps the true essence of the paintings lies not in their visibility, but in the things felt by feet – the touch, the materiality of the soil, the primeval beginning of all that is material and corporeal. There was also a strange, visceral consolation to these footsteps, because, at least for the time being, artificial intelligence has no feet it could use to tread the earth, to feel gravity and perceive the artistic beauty of mud.

Atsevišķas cilvēku un vietu pieredzēšanas epizodes

FRAGMENTS*

Ir 2022. gada 12. augusta nakts

un kopā ar Latvijas Mākslas akadēmijas Kuratoru specializācijas studentiem mēs kļīstam pa mežu, lai visupirms atrastu aizaugušos pamesto māju pamatus, kuros jau nākamās dienas pēcpusdienā plānots uzņemt amerikāņu komponista Maikla Gordona čellu okteta rakstītā skaņdarba "B" Latvijas pirmatskaņojumu. Nakts melnumā daļa gājēju īsti netic, ka to būs iespējams realizēt jau rīt. Izņemot Andri Eglīti, kurš zina, ka šajā vietā – Savvaļā – ar dombiedru palīdzību katrs notikums ir iespējams un savā realizācijā būs paties.

Gājiena otrs mērķis ir apmeklēt Agneses Krivades darbu "Svētā Kristofera viesnīca". Tajā brīdī mēs visi esam vienlaikus dalībnieki, veidotāji, skatītāji un pieredzētāji.

Notikumā priekšplānā izvirzās pats skatītājs, kas ienes darba sajūšanā savu unikālo stāstu, mūsu gadījumā – pilnmēness apgaismoto ceļu, kas mūs vada (atšķirībā no visiem maldīšanās nostāstiem), kaut pēcāk izrādās, ka neviens tam nav sekojis, vien virzījies, kurp dodas pārējie.

Nākamajā rītā, nedaudz saburzīti pēc nakts pārgājiena, studenti kopā ar Eglīti un draugiem dodas meža virzienā. Un tas notiek. Pamati tiek iedzīvināti, studentiem fiziski praktizējot attiecību estētiku, kurā mākslas notikums ir gan mačetes un kārkļu attiecības, gan padošanās kolektīvā spēka plūsmai.

Pietiekami drosmīgi arī apgalvošu, ka tas ir iespējams, jo Eglīša virzītājspēks ir lipīgs. To var apliecināt daudzi, kas iesaistījušies viņa radītu notikumu pieredzēs, kas vēlāk tikušas fiksētas un rekonstruētas glezniecības uzstādījumos. Tāpat netrūkst to, kas brīnījušies par atsevišķiem fenomeniem viņa radošajā procesā, piemēram, vērojot to, kā nolūzuša koka varenība pārtop ambiciozā izstādes artefaktā. Viņa dāsnā vēlme dalīties ar pieredzēšanas mirklīguma brīnumu vērotāju vienlaicīgi atbrīvo, jo laika un telpas klātbūtnes apzināšanās neļauj uzreiz izdarīt secinājumus par notikušo, taču vienlaicīgi tas izaicina vērotāja robežas, kurās ļaušanās impulss vēl ir jāuztrenē... (..)

Ir 2022. gada 7. maijs.

Notiek Eglīša līdz šim apjomīgākā kataloga "Balts, apcirsts paralelograms" atvēršanas notikums bijušajā tekstilrūpniecībā "Boļševička", kurā atrodas arī mākslinieka darbnīca. Ierodamies diezgan laicīgi, ap pusdienas laiku, taču, ja ņem vērā, ka pasākums sācies jau septiņos no rīta, pat nedaudz kavējam.. Nezinu, kā raksturot tos, kas ierodas pašā vakarā... pēdējie viesi? Visu izšķir tas, ar kādu katalogu katrs dodas mājās. Andris visu ir izplānojis kārtīgi – pasākuma viesi saņem balto grāmatu, kas askētiski personalizēta ar smalku otu. Mums tiek – JUMS! A un eglīte burta izmērā. Pēc noūšanās to strauji izšķirstu un ieplānoju, ka pirmais, ko lasīšu, būs Ērika Apaļa eseja, jo arvien biežāk ikdienā uzdodu jautājumu, vai ir kāds, kurš par mākslinieku var uzrakstīt precīzāk kā otrs mākslinieks. Neskrienot notikumiem pa priekšu, kataloga atvēršanas pasākumā laiks šķiet izzūdams un nepavisam ne pēdējie viesi sāk rādīt to pašu katalogu, kas jau manā somā, tikai – ar krāsainu vāku. Nedaudz nožēloju, ka nepiederu pie vēl vienu viesu augstākās sabiedrības. Lai gan varēju arī mest pie malas savu zilzēķes attieksmi un palūgt papildināt baltos vākus, kas īstenībā tā vien uzprasās uz krāsu dziedinošo pieskārienu. Šobrīd, atkal un atkal pamatīgi piedzīvojot šo izdevumu, iepriekš aprakstītais iegūst pilnības formu, jo tieši pārdomāti plānotās un pavisam nejausās darbības atspoguļojas pieredzēšanas stāstos un pabeigtos mākslas darbos. (..)

Ir 2020. gada oktobra nogale,

kurā Andra radi, draugi un paziņas satiekas jau minētajā darbnīcā. Katrs no sanākušajiem ir saņēmis uzaicinājumu kļūt par uzstādījuma dalībnieku, lai rekonstruētu vēsturisko Latvijas valsts dibināšanas fotogrāfiju. Neviens nezina, kā šis viss realizēsies Rīgas pils pasūtītajā gleznojumā, un, visdrīzāk, ne Andrim, ne Eglītim arī nav ne jausmas, taču ir kristālskaidra pārliecība, ka valsts dibināšana nav ietverta laikā, bet konkrētajos cilvēkos, kas piekrit būt šī inscenējuma dalībnieki. Notiek kopīga sakārtošanās uz skatuves, katram ir iespēja iepazīt savu blakusstāvētāju vai arī pagaidīt, kad tiks ierādīta vieta, kompozicionāli sakārtojoties akcentos, ko ietekmē katra svinīgā apģērba izvēle. Un, kad sāk tapt ļoti noteikta laika, vietas un pavisam konkrētu cilvēku klātbūtnes satikšanās uz audekla, mēs visi klusējam. Ilgi klusējam, kāds varbūt uzmēķē. Vai tāpēc, ka oriģinālajā fotogrāfijā visi bija sastinguši, vai tāpēc, ka jaunais valsts tapšana un notikšana ir neiedomājams brīnum. Kā jebkura brīvība, par kuru vienojas klātesošie.

ANTRA PRIEDE ir mākslas zinātniece un kuratore, kas 2018. gadā iniciējusi un līdz šim brīdim vada Latvijas Mākslas akadēmijas maģistra programmas Kuratoru specializāciju. Kopš 2022. gada vasaras Savvaļā rīko un vada kuratoru vasaras skolu. Līdzās akadēmiskajam darbam šobrīd pilda LMA prorektora pienākumus, kā arī veic pētniecības darbu disertācijai par kuratoriālā diskursa veidošanos Latvijā 90. gadu sākumā un tā attīstību mūsdienās.

* Raksts veidots Latvijas mākslas norišu grāmatai *Wunderkombinat*, kuras 3. izdevumā varēs iepazīties ar pilnu tā versiju.

Some Episodes of Experiencing People and Places

EXCERPT*

It is the night of August 12, 2022,

and together with students from the Curatorial Studies program at the Art Academy of Latvia we are wandering through the forest to, firstly, find the overgrown foundations of abandoned houses, where the Latvian premiere of American composer Michael Gordon's cello octet piece *8* is to take place tomorrow afternoon. In the dark of night, some of the people walking don't really believe it'll be possible to do the event tomorrow. Except for Andris Eglītis, who knows that in this place, *Savvaļa*, every event is possible with the help of like-minded people, and that it will be sincere in its realization.

The second goal of the walk is to visit Agnese Krivade's work *The Hotel of St. Christopher*. At this moment, we are participants, creators, spectators and experiencers all at the same time.

The audience itself comes to the fore in the event, bringing its own unique story to the sensation of the work, which in our case is the path illuminated by the full moon that guides us forward – unlike in all those stories of getting lost. But as it turns out, no one was actually following it; everyone was just moving along with the crowd.

The next morning, a bit disheveled from the night's hike, the students set off towards the forest together with Eglītis and friends. And then it happens. The foundations come alive as the students engage in a relational aesthetic, physically experiencing the artistic event as both the interaction between machete and willow and the surrender to the collective energy.

I'll be bold enough to say that this is possible only because Eglītis' driving force is utterly infectious. Many of those who have participated in the experiences of events that Eglītis has made, later fixed and reconstructed as scenes for paintings, can attest to this. There's no shortage of people who have marveled at certain phenomena in his creative process, such as seeing the grandeur of a broken tree transformed into an ambitious exhibition artifact. His generous willingness to share the magic of the transitoriness of experience is at the same time liberating for the observer, as the awareness of the presence of space and time discourages hasty conclusions about what has happened, all the while challenging the limits of the observer whose impulse to surrender must still be perfected... (...)

It is May 7, 2022.

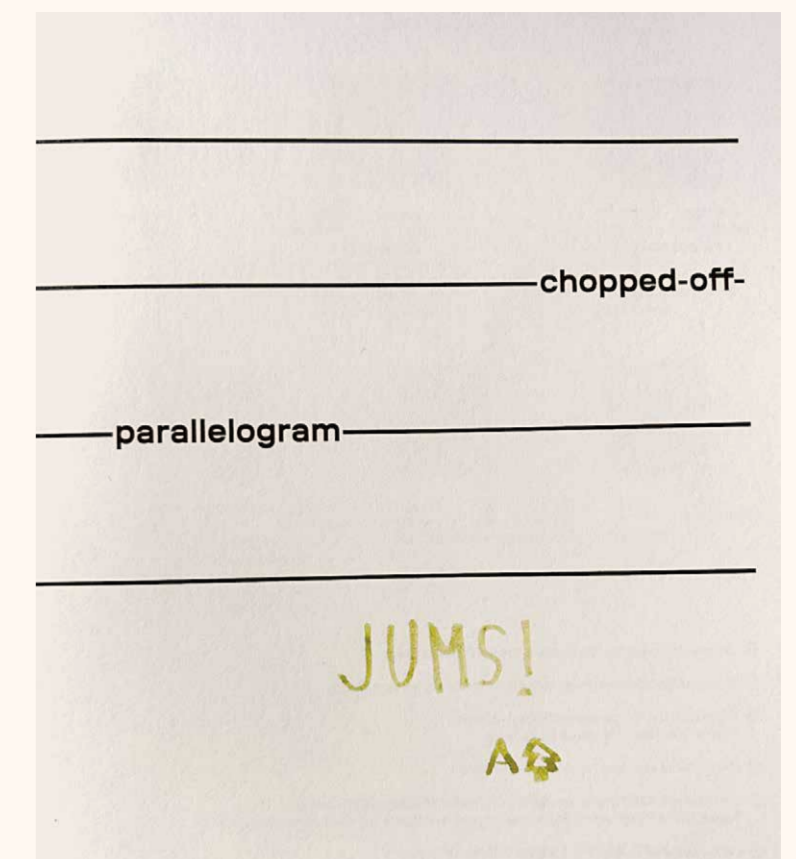
The opening event of *Pale, chopped-off parallelogram* – Eglītis' largest catalog to date – is taking place at the former textile factory *Boļševička*, which also houses the artist's workshop. We arrive quite early, around lunchtime, but if you take into account that the event has already started at seven in the morning, we are actually a bit late... I don't know how to describe those who arrive in the evening – the last guests? But the decisive thing was the kind of catalog each of us went home with. Andris has planned everything well – the guests receive a white book, ascetically personalized with a fine brush. Our dedication: "TO YOU! A", accompanied by a letter-sized fir tree [Eglītis' surname is the Latvian diminutive for a fir tree – translator]. After it has dried up, I quickly go through it and decide that the first thing I will read will be Ēriks Apaļais' essay, because more and more often I find myself wondering if there's anyone who can write about an artist more accurately than another artist does. Without skipping ahead of events, time seems to disappear at the catalog launch event and the not-so-latest guests show me a catalog that's just like the one I already have in my bag, except that theirs has a colored cover. I have some regrets that I do not belong to the high society of the late guests. That being said, I could have cast aside my bluestocking mien and asked for the white covers to be supplemented, as in fact they are simply begging for the healing touch of color. Now, as I thoroughly experience this book again and again, what I have described above actually turns out to be perfection itself, as both the experience stories and the finished works of art reflect actions that have been both thoughtfully planned and completely accidental. (...)

It is late October 2020

when Andris' relatives, friends and acquaintances meet in the workshop mentioned above. Each of them has been invited to partake in the installation to reconstruct the historical photograph of the founding of the Latvian state. No one knows how all this will be realized in the painting commissioned by the Rīga Castle, and most probably neither Andris nor Eglītis have any idea as well. Nevertheless, there is a crystal-clear conviction that the founding of the state is contained not in time, but in the specific people who agree to participate in this staging. Everyone jointly lines up on stage and each person has the opportunity to get to know the person standing next to them, or to wait for a seat to be assigned to them, with compositional accents created depending on each participant's choice of formal attire. As the meeting between a very definite time, place and the presence of very specific people began to take shape on the canvas, we all fell silent. We are silent for a long time, and someone smokes from time to time. Perhaps it's this way because everyone was frozen in the original photograph, or because the creation and ongoing occurrence of a new country is an unimaginable miracle. Just like any freedom a gathering of people agrees upon.

ANTRA PRIEDE is an art historian and curator who initiated the Curatorial Studies master's program at the Art Academy of Latvia in 2018 and has been heading it ever since. Since 2022, she has been organizing and running the curatorial summer school at *Savvaļa*. In addition to her academic work, she is currently acting as the Vice-Rector at the Academy and conducting research for her dissertation on the formation of curatorial discourse in Latvia in the early 1990s and its development today.

* This article was written for the Latvian Art Yearbook *Wunderkombinat*. Its full version will be available in issue #3.

AR IZSTĀDES IDEJAS AUTORIEK ANDRI EGLĪTI,
ALEKSEJU BEĻECKI UN KITIJU VASIĻJEVU
SARUNĀJAS AGNESE KRIVADE 2024. GADA
20. FEBRUĀRĪ EGLĪŠA RĪGAS DARBNĪCĀ

Kas ir Izstāde

AK: Tātad Izstāde ir kopdarbs jeb ideju apmaiņa, kur Eglīts uzņemas vadošo lomu...

KV: Jā, tā top sarunu procesā, kur Eglīts ir izsijātājs: kas paliek un kā tas materializējas. Praktiskā ziņā es uzņemos producēšanu, kas nozīmē kopējo procesa virzību, laika grafiku un finanšu rāmja pieskatīšanu, finanšu piesaisti. Šobrīd iet – nu, ne tik jauki kā gribētos. Bet cerēsim, ka pirmajā projektu konkursā mums piešķirs beidzot arī projektam naudu, jo ir piešķirtas stipendijas mums visiem, bet ne projektam. Skatīsimies, kas tagad būs martā, un tad domāsim.

AK: Bet muzejs pats nedod naudu? Viņš dod tikai telpu un naudu meklējiet paši?

KV: Jā, jā..

AK: Seriously?

KV: Jā, un tu uzvari konkursā... un te tu esi pēc trīsdesmit gadiem, kad muzejs vēl nav atradis veidu kā strādāt, lai iedotu finansējumu. Tas ir cita līmeņa jautājums, kur mēs varam norādīt, ka tā ir problēma. Ilgtermiņā šo vajadzētu risināt. Muzejs ar visādām lietām ir gatavs nākt pretī, konkrētākām vajadzībām kaut kāds finansējums atradīsies, diezgan drīz tas pārvērtīsies par sarakstiem, ko mums vajag, un tad mēs ejam pie muzeja un prasam. Kopumā jau muzejs ir bijis ļoti pretimnākošs un atbalstošs, arī finansiāli – par ko esmu ļoti pateicīga un priecīga. Šī ir bijusi abpusēji atbalstoša, profesionāla un cieņpilna sadarbība, kas man dod cerību par pārmaiņām vizuālās mākslas nozarē.

Tas, kas man personīgi šajā projektā interesē, ir publiskā un izglītības programma. Man liekas, ir pāris mērķauditoriju, ar kurām būtu forši pastrādāt – ģimenes ar bērniem, tiņi – auditorija, kurai nav tik liela piedāvājuma, jo daudzi no tās baidās, un skolēnu grupas, kuras lielā plūsmā turp dosies no septembra. Varētu iedot kādus jaunus instrumentus, kā pastrādāt ar skolēnu grupām, jo es esmu redzējusi nogar-laikojušās skolēnu grupas kuras klausās diezgan sagurušas ekskursijas. Bet saprotu arī, ka tā ir apmaiņa starp vadītāju un klausītājiem, un vienas ekskursijas laikā radīt interesi par mākslu ir grūti. Tas ir daudz garāks process. Par publisko programmu – ja varētu atrast jaunu formu – man liekas, ka tur arī iznāk vēstījums, kā uz to paskatīties kā formātu. Ka izstāde noris procesuāli, akcentējot to, ka izstāde ir dzīvs organisms...

AE: Es pašlaik lasu Nikolā Burjo "Kapitalocēna estētiku", kur viņš stāsta... ir tas malaiziešu koncepts *mana* – sākotnēji kopā bija māksla ar maģiju, ar laiku viņas atdalījās, bet sākumā... un te: "*magic doesn't reside in a class of objects, but in a designed spaces and specific behaviours, exactly like the art of our time*". Izstāde ir par pieredzi telpā un telpu attiecībām. Nosaukums Izstāde – kā Rietumu kultūras pieredzēšanas fenomēns. Vienlaikus izstāde ir kā šamaniskas pieredzes vieta un notikums.

KV: Es arī izstādi redzu kā uzbūvētu alternatīvu realitāti, un aiz katras lietas ir lēmums, kāpēc tas tur ir nonācis.

AGNESE KRIVADE SPOKE
WITH THE CONCEPTUAL
AUTHORS BEHIND EXHIBITION –
ANDRIS EGLĪTIS, ALEKSEJS BEĻECKIS
AND KITIJA VASIĻJEVA –
ON FEBRUARY 20, 2024,
AT EGLĪTIS' STUDIO IN RĪGA

What is Exhibition

AK: So, you said that Exhibition is a collaborative work or an exchange of ideas, with Eglitis taking the lead...

KV: Yes, it's being made through a series of conversations, with Eglitis being the one who sifts everything out: what will remain and how it will be materialized. In practical terms, I'm in charge of the production, which means the overall management of the process, looking after the timetable and the financial framework, as well as raising funding. At the moment it's going – well, not as nicely as I would like. But let's hope that in the first call for projects we will finally get some money for ours, because stipends have been granted to all of us, but not to the project. Let's see what happens in March and then we will think.

AK: So the museum itself doesn't provide funds? It just gives you the space and you have to find the money yourself?

KV: Yes, yes...

AK: Seriously?

KV: Yes, and you win the grant competition...and here you are, thirty years later, and the museum still hasn't found a way to operate so that they can provide funding. That's an issue of a different level, one where we can point out that it's a problem. In the long term, this should be addressed. The museum is ready to come forward with all sorts of things, and for more specific needs there will be some funding; pretty soon it turns into lists of what we need, and then we go to the museum and ask for them. In general, the museum has been very supportive, financially as well, which I am very grateful and happy about. It has been a mutually supportive, professional and respectful collaboration, which gives me hope for change in the visual arts sector.

What interests me personally in this project is the public and educational program. I think there are a couple of audiences that would be cool to work with – families with children, teenagers – an audience for whom there's not that big of an offering because many are afraid of them, and school groups who will be coming in large numbers from September onwards. We could provide some new tools for working with groups of students, because I have seen groups of bored students listening to rather tiring

AE: Man patīk par to domāt kā par organismu kas ir izveidojies un kādu laiku darbojas, un visi iesaistītie, ieskaitot skatītājus, ir organiskas tā sastāvdaļas. Protams, man interesē glezniecība kā ļoti specifisks mākslas priekšmets, gleznas matērijā ir satilpināta informācija un sajūtas, un emocijas, un šis mākslas darbs arī pats darbojas uz skatītāju reversajā sarunas formātā. Tas ir tāds pieredzes un attiecību veidošanas instruments. Izstāde nav par informācijas sniegšanu, bet par pieredzes radīšanu.

AK: Vai tur tiek atbildēts uz kolektīvajām ilgām – cilvēku ilgām būt kopā – vai ilgām dekonstruēt tradicionālās un institucionālās struktūras, kur autora ego ir pirmajā vietā?

AE: Varbūt drīzāk – pārskatīt nepamatotus ieradumus un pieņēmumus, piedāvāt, nevis dekonstruēt. Drīzāk piedāvāt iespēju.

AK: Pārskatīt.

KV: Tas, kas man, strādājot ar Eglīti, personīga ir interesantais – ko Aleksis ir nodefinējis par telpu un situāciju radīšanu – ka es nonāku jauna veida situācijā, un to var pieredzēt ar savu ķermeni. Jaunuzbūvētajā situācijā manī atveras jauns pieredžu lauks, kas ļauj man paplašināt realitātes uztveri.

AK: Ko mēs liksim tajā avīzē?

AB: Tur varētu būt vairāki teksti, kas piedāvā dažādus skatpunktus, kā skatīties uz vienu un to pašu lietu un ļoti dažādi atrasties telpā ar mākslu. Mākslas valoda ir cita valoda, ārpus verbālās valodas. Es varu iztēloties, ka tas ir dažādu tekstu kopums vai viena gara eseja, kas ir patiešām gara, kuru raksta daudz cilvēki, veļot vienu un to pašu tekstu, izlasot un rakstot kaut ko savu, un lai viņa ir tāda pamatīga un bez kaut kādas izteiktas autorības un identitātes.

AE: Es varu piebilst, ko es savā nodabā par šo esmu domājis, rakstot pieteikumu KāKāeFam. Lai izklaidētu komisiju, es uztaisīju procesa bildīšu PēDēeFu. Man gribējās tur salikt kaut ko no darbnīcām mežā vai to, kas bildēts, pa ceļam gleznojot, kas izstādē neparādīsies. Man likās, ka varētu uztaisīt avīzi, piemēram, tā vienkārši digitālā drukā drukātu, piemēram, uz atklāšanu ir pirmais avīzes numurs – pirmie teksti, saruna vai diskusija. Un tad ir nākamais avīzes numurs, un izstādes laikā ir četri avīzes numuri – kur nāk klāt domas. Savvaļā es to sapratu ļoti labi, ka viena lieta ir, ko mēs tagad sakām un domājam, un pavisam kaut kas cits ir, kad viņa ir gatava – tad var skatīties un saprast, kas ir sanācis.

AK: Izstādes ziņas. Tur vajag ielaist žurnālistus! Bet kāda jums ir doma, ka Izstādes apmeklētāji drīkstēs visu aiztikt un pārvietot, vai arī tur būs kaut kādi noteikumi?

KV: Drošība un brīvība – tur ir kaut kāda skala. Katrai no viņām ir sava gaismas un ēnas puse. Pārlietu liela drošība pāriet kontrolē, un pārlieta brīvība aizved prom no sadarbības. Mani interesē abi šie koncepti, es redzu, ka abi viņi ir nepieciešami, bet kā viņus ieraudzīt no gaismas pusēs?

Izstāde nav par informācijas sniegšanu, bet par pieredzes radīšanu.

(...) the exhibition is a place and an event for shamanic experience.

tours. But I also understand that it’s an exchange between the guide and the audience, and it’s hard to create an interest in art during one tour. It’s a much longer process. Concerning the public program – if we could find a new format – I think that is where the message comes out, how to look at it as a format. That the exhibition is processual, emphasizing that the exhibition is a living organism...

AE: I’m reading Nicolas Bourriaud’s *Aesthetics of the Capitalocene* at the moment, where he talks about... there’s the Malaysian concept of “mana” – originally, art and magic were one. Eventually they separated, but at the beginning... and here: “Magic doesn’t reside in a class of objects, but in designed spaces and specific behaviors, exactly like the art of our time.” The exhibition is about the experience of space and the relationship between spaces. The title “exhibition” – as a phenomenon of experiencing in Western culture. At the same time, the exhibition is a place and an event for shamanic experience.

KV: I also see the exhibition as a constructed alternate reality, where behind every thing there is a decision as to why it got there.

AE: I like to think of it as an organism that has sprung into being and lives on for a while, and everyone involved, including the audience, are organic parts of it. Of course, I’m interested in painting as a very specific art object; the matter of the painting is packed with information and feeling and emotion, and the artwork itself also acts on the viewer in a reverse conversational format. It is an instrument of experience and relationship-building. The exhibition is not about giving information, but about creating an experience.

AK: Is it responding to a collective longing – a longing for people to be together, or a longing to deconstruct traditional and institutional structures where the ego of the artist comes first?

AE: Maybe more like revising unjustified habits and assumptions, proposing rather than deconstructing. Offering an alternative, rather.

AK: Revising.

KV: What’s interesting for me personally in working with Eglītis – what Aleksejs has defined as creating spaces and situations – is that I’m put in a new kind of situation, and you can experience it with your body. Being in the newly-created situation opens up a new field of experience for me, and this allows me to expand my perception of reality.

AK: What are we going to put in the newspaper?

AB: There could be several texts offering different perspectives on how to look at the same thing and how to be inside an art space in very different ways. The language of art is a different language, it’s beyond the verbal. I can imagine it being a collection of different texts, or one long essay, a really long one, written by many people rolling the same ball of text, reading it and writing something of their own, and for the newspaper to be very thorough and without any kind of distinct authorship or identity.

AE: I can add what I have been thinking about in my own way when I wrote the application to the Culture Capital Foundation. To entertain the selection committee, I made a PDF with pictures from the process. I wanted to put something from the workshops in the forest, or what I photographed while painting on the road – something that wouldn’t appear in the exhibition. I thought the newspaper could be, for example, just digitally printed. For example, there’s the first issue of the newspaper for the opening – the first texts, a conversation or discussion. And then there is the next issue of the newspaper, and during the exhibition there are four issues in total with new thoughts coming in. I understood it very well in *Savvaļa* – that what we say and think now is one thing, but it’s quite something else when it is ready – only then can you look and see what has come out of it.

AK: News from the exhibition. We need to let the journalists in! But what do you think, will visitors at *Exhibition* be allowed to touch and move everything, or will there be some rules?

AE: Ne obligāti un ne vienmēr brīvība noved pie nesadarbošanās un ļaunuma. Savvaļas brīvības draivs ir pilnīgi citādāks, kas ir vērstas uz sadarbību un cilvēciskām attiecībām, nevis noteikumu ievērošanu.

AK: Bet dažreiz cilvēki, kas tur ir iesaistīti, pieredz arī haosu un vientulību.

KV: Man neliekas, ka noteikumi ir noteikti ierobežojoši, man liekas, ka noteikumi ir telpas attiecību kārtotāji, ja tie ir vispusēji nolemti, tad tas palīdz regulēt attiecības robežām. Piemēram, kā dienas plāns.

AK: Man liekas, ka noteikumi ir vajadzīgi, lai nenāk cilvēki, kas grib paņemt visu uzmanību uz sevi, sabotēt, apliet visu ar savu adžendu.

KV: Dienas plāns arī ir noteikumi, tas ir ļoti sakarīgs veids, kā organizēt grupas, ka mēs vienotājamies par plānu, pie kura mēs turamies.

AE: Kā es savā grāmatā to formulēju – man ļoti patīk pamatotī noteikumi un ļoti nepatīk nepamatoti noteikumi, dzīves laikā tie ir nemitīgi jāatjauno, lai tie nekļūtu par dogmu.

AK: Brīvībai ir svarīgs aspekts, ka mums visiem ir kaut kas, ko par to teikt. Ka tev ir atcelti tradicionālie insitucionālie noteikumi, ka tu staigā un skaties, un nekam nepieskaries...

AE: ...un ka tevi pieskata, un tev neuzticas...

AK: ...tātad tas vairāk ir tusiņš un process. Bet kā jūs tieši iztēlojaties to sadarbību ar citiem māksliniekiem? Visiem būs jāiekļaujas Eglīša tēmā, vai arī ne?

AB: Man liekas, ka temati katram var parādīties savi. Savvaļā mani uzrunāja tas, ka ļoti veselīgā veidā katram ir iedota sava vaļa kaut ko darīt un tas darbojas. Tā izstāde pašlaik ir sakārtojusies kā kolektīvās mākslas notikums. Tā ir izstāde kā situācija, kas notiek muzejā. Tajā skaitā tu, visi cilvēki, kas ir iesaistīti, ar savu radošo brīvību iet uz kopīgo mērķi, bet katrs to risina citā formā. Piemēram, Ruļuks risināja savu lietu, un tas rada kaut kādu jaunu perspektīvu. Kitija kūrē izglītības programmu, katrs kaut kā pievienojas, veidojot kopīgu lietu, bet arī savu lietu. Man interesē jaunās tēmas, kas tur atveras, negribas atkal strādāt ierastajā institucionālajā veidā, kur kurators vai mākslinieks uzdod tēmu un pārējie ir izpildītāji. “Uzgleznojiet piecas gleznas pelēkajam kubam par brīvību”, piemēram, tas būtu jocīgi.

AE: Jā, man tas arī liekas ļoti... kā jau es teicu – ka uztaisīt to izstādi un tad saprast, kas tur ir par tēmām vairāk.

AB: Ja tēmas izveidosies dabiski, tas būtu daudz godīgāk, jo tas būtu precīzāks barometrs, kas kuru interesē šeit un tagad.

AE: Strādājot pie izstādēm, es esmu sapratis to, ka man patīk atlikt izstādes nosaukumu uz vēlāku laiku, jo tad, kad tu to nodefinē, tad tu sāc domāt par to, vai tas, ko tu dari, atbilst nosaukumam. Tas nevajadzīgi ierobežo, ir forši ilgāk un vairāk atrasties intuitīvajā un nedefinētajā laikā, un pēc tam saprast, kādā vārdā to nosaukt.

AB: To lauku, kas ir izveidojies, es redzu kā augļus. Tas, kas ir definēts skaidri – tā ir izstāde, tas ļoti daudz ko nosaka, ka tā ir izstāde – tā nav izrāde, tā nav performance, tas nav teātris, tas nav koncerts arī. Tas ir diezgan konkrēts veids. Kā koks – mēs varbūt nesaprotam, kurš koks; plūme vai bumbieris, bet koks tas ir, un tie, kas sāk piedalīties šī koka augšanā, strādā diezgan definētā veidā. Nedefinēšana ir par to, kāds auglis tur izaugs, bet ne no augļa sākas koks.

AE: Un tajā pašā laikā izstāde var ietvert gan izrādi, gan koncertu, gan performanci.

AB: Jā, bet tas tomēr notiek izstādē, tas maina to faktoru. Tāpēc man vienmēr ir patīcis nosaukt Savvaļu par izstādi. Koncerts Savvaļā vienmēr ir koncerts izstādē.

AK: Tiek uzdots jautājums, kas ir izstāde – principā – izstāde ar jautājumiem, bet, labi, to jautājuma zīmi nevajag. Bet kas ir Izstāde

KV: Security and freedom – there’s a spectrum there of sorts. Each of them has its light and dark side. Too much security turns into control, and too much freedom leads away from cooperation. I’m interested in both concepts; I can see that both are necessary, but how can one see them from the side of the light?

AE: Freedom does not necessarily and always lead to non-cooperation and evil. The drive behind freedom at *Savvaļa* is completely different, focused on cooperation and human relationships, not on following rules.

AK: But sometimes the people involved there experience chaos and loneliness as well.

KV: I don’t think rules are by definition restrictive. I think rules give order to relationships in space; if they are arrived at collectively, then it helps to regulate the relationships of boundaries. For example, like a daily plan.

AK: I think rules are necessary so that people who want to put all the attention unto themselves don’t come in and sabotage and flood everything with their own agenda.

KV: A daily plan is also a set of rules; it’s a very coherent way of organizing groups, and that we agree on a plan that we stick to.

AE: The way I put it in my book is that I really like justified rules and I really dislike unjustified rules; you have to constantly renew them in life so that they don’t turn into dogma.

AK: Freedom is such an important aspect that we all have something to say about it. That you have the traditional institutional rules lifted, that you walk and look and don’t touch anything...

AE: ...and that you’re being looked after and you’re not trusted...

AK: ...so it’s more of a party and a process. But how do you imagine collaborating with other artists? Will they all have to fit into Eglītis’ themes, or not?

AB: I think that the themes can be different for everyone. What appeals to me at *Savvaļa* is that in a very healthy way, everyone is given their own freedom to do something, and it works. So the exhibition has now taken the shape of a collective art event. It is an exhibition as a situation that happens in a museum. All the people who are involved, including you, are going towards a common goal with their own creative freedom, but each one is tackling it in a different form. For example, Ruļuks has been busy with his own thing, and this creates a new perspective. Kitija curates the educational program, everybody joins in somehow, building a common thing, but also making their own thing. I’m interested in the new subjects that this opens up; I don’t want to work in the usual institutional way again, where the curator or the artist sets the theme and others execute it. “Paint me five pictures for the gray cube about freedom,” for example, would be a strange thing to say.

AE: Yeah, I think it’s also very... like I said, first do the exhibition and then see what the themes are.

AB: If the themes emerge naturally, it would be much more honest because it would be a more accurate barometer of who’s interested in what in the here and now.

AE: What I’ve realized in working on exhibitions is that I like to postpone the title of the exhibition because once you define it, you start to think about whether what you’re doing fits the title. It’s unnecessarily limiting; it’s nice to remain in the intuitive and undefined time for longer and more deeply, and only then figure out what to call it.

AB: I see the field that has come into being as the fruit. What is clearly defined – it’s an exhibition; the fact that it’s an exhibition defines a lot in itself – it’s not a play, it’s not a performance, it’s not theater, it’s not a concert either. It’s quite a specific form. Like a tree – we may not understand what kind of tree; it might be a plum or a pear, but it is a tree, and those who start to participate in the growth of that tree are working in a quite defined way. What is undefined is what fruit will grow there, but the tree did not start from the fruit.

AE: And at the same time, an exhibition can include a play, a concert, a performance...

AB: Yes, but it does happen in the exhibition – it changes this factor. That’s why I’ve always liked to call *Savvaļa* an exhibition. A concert in *Savvaļa* is always a concert in an exhibition.

AK: The question is being raised of what an exhibition is – in principle, an exhibition with a question mark. Okay, you don’t need the question mark. But what is *Exhibition*

GUNA ZARIŅA

Milzis

Mēs mītam lauku mērogiem netālu no Savvaļas – vien divdesmit pieci kilometri. Gar Klunciem palejā tek Kangarupīte, tērcīte, kas vasarās izžūst, bet tik un tā vienmēr tur kaut kas čurkst. Upīte izgrauzusi ieleju, kuru mēs jau labu laiku saucam par Bēdu leju. Divdesmit trešā gada lielajā vētrā virpulis ieskrēja palejā un sagāza visus kokus strīpā. Es, tāpat kā citi mūsmājiņieki, daudz staigāju riņķī pa mežu, brikšņiem un purviem. Un viena no takām veda arī pāri upītei, kur jau sākas Klaparu tiesa. Tur auga milzīgs, kā man šķita, ozols ar diviem žuburiem. Zem ozola saknēm dziļumā aiziet pamatīga ala, un visriņķī māla pliēns. Tur nav cilvēku pēdu. Kādas mazākas radības to ir noblietējušas, un takas ved uz upīti un citos virzienos. Skaidrs, ka zem šī ozola kāds dzīvo un diendienā staigā pa stāvo ieleju. Kad skatās alā, tad dibenu nevar redzēt, un šķiet, kāds līdis ārā un kodīs degunu nost.

Vētrā, kurā viss bija kritis, bija nokritusi arī puse ozola. Lūzuma vietā atklājās marmoram līdzīgs dzislojums – gadskārtas, traumas un ūdens tur bija ticis – sakrāsojies rozā ar baltu un dzeltenu – raibs gulēja milzis, turklāt saguldījies arī citus kokus, kas tur ceļā auga... Viņš tur bija stāvējis mūžību un redzējis, kā uz Kluncu kalna dzīvo laimīgs ciems no četrām saimniecībām, no pašas augšas gan jau var redzēt arī citas saimniecības uz tālākiem pakalniem. Pāri gājuši kari, pēc tam kolhoza laiki ar brutālo un, kā runā, nevajadzīgo meliorāciju, kas visus iedzīvotājus izdzīvoja ārā no viņu saimniecībām, kas senos laikos bija izpirktas no grāfa Šermetjeva, pēc tam gari gadi klusumā un dabas audzēlībā. Deviņdesmitajos gados sabrauca mantinieki un visu zāgējamo izzāgēja, izveda mežus, un atkal iestājās klusums. Un tad lēnā garā viņš noskatās, kā mēs te pamazām atgriezīamies un šiverējam pa leju.

Koku mēs sevišķi netraucējām, un arī par mums tas nelikās ne zinīs. Laika gaitā ap koku parādījās dažādas lietas, kas liecina par to, ka tur bijusi civilizācija, piemēram, kāda kafijas bundža, tad pēkšņi – šampanieša pudele. Kad prasīju, vai kāds tur ir gājis dzert šampanieti, – neviens tur neesot gājis, un var redzēt, tā pudele iznirusi no senākiem laikiem. Citādi – viņš stāv plavas malā, ielejas vidū. Tā ir ar kokiem, viņi pārplīst uz pusēm, jo varbūt koks ir bijis nesatīcīgs. Ir bijušas divas galotnes un smagākā arī nogāzusies.

Pagājušos vasar nejausi satiku Eglīti un teicu, paklāu, ir tāda lieta: “Guļ koks, guļ milzis palejā, nāc apskaties!” Viņš Lieldienās atbrauca, un mēs sēdējām uz koka saulītē un runājāmies, viņš staigāja šurp un turp. Un tad pēc kāda laika, atkal nejausi satikts, Eglītis teica, ka viņam viss ir skaidrs, ies pēc zāģa, gribot kaut ko darīt ar šo koku. Tad viņš vienā

dienā atbrauca ar zāģi un sāka ar koku cīnīties. Atklājās, ka mūsu ozols ir osis. Muļķīgi, bet koks bija tik liels, ka mēs nemaz neredzējām, kas viņam tur ir augšā. Pa tam lāgam ošam bija nogāzusies arī otra puse. Bet alā tik un tā vēl aizvien kāds dzīvo. Izskatās, ka Eglītis nav viņu aizbaidījis, to kādu.

Eglītis sāka ar metru divdesmit garu zāģi, tas izrādījās par īsu, tad nāca ar metru astoņdesmit. Kā viņš sāka, tā šis plāns viņu ievilka aizvien vairāk un vairāk. Es vakar viņu satiku, un viņš teica, ka tas koks viņu ir izsūcis. Bet es viņam atbildēju, ka varbūt ir izsūcis nevis koks, bet tā ala, kas ved uz kaut kādu citu realitāti. Varbūt kāds mūs vēro no tās alas. Kā jau visos lielajos kokos, tur ir kaut kas absolūti mistisks. Gan koks, gan ala ir kaut kas, kas nav mūsu, kas nav cilvēku. Es apbrīnoju Eglīti, ka viņš var šim visam iet pāri, ar civilizācijas ieročiem iet pie sakrālā un dabas. Jebkuram dabas objektam ir sava dzīve, kurā mēs īsti pat nevaram paviesoties, mēs priekš viņiem nekas neesam, vispār nekas. Es varu par to jūtināties, bet pieļauju, ka koks varētu – pat beigts būdams – par mums smieties. Es bieži redzu kalnus kā gulošus mamutus vai vaļus, pakalnus un kokus kā milžus, viņiem pašiem ir savs saprāts. Bez ezotērikas, drīzāk tā panteistiski. Viennozīmīgi šī vieta ir emocionāla, tur vienmēr ir kādas stipras jušanas, atkarībā no gadalaika – rudenī tu jūti līdzjutību pret koku, kurš ir vientuļš, lapu pamests, un ziemā viņš guļ, bet tik un tā tu redzi, ka zem viņa notiek dzīve – āpsis vai lapsa tur dzīvo, vai kaut kādi burunduki.

Gribot negribot ir jādodomā par mūžību, par to, ko koks ir redzējis un piedzīvojis. Ja nāktu man rokā zelta zivtiņa un trīs vēlēšanās, tad vienu noteikti iztērētu pasēdēšanai kokā pirms divsimt gadiem un lejas dzīves vērošanai.

Par muzeju. Es nevaru atbildēt, vai tas koks ir priecīgs, ka viņam uzmācas. Bet, ekur, vienu šķēli, mēs aiznesam uz muzeju, un te nu ir *memento mori* – piemini nāvi un piemini laicību. Ko koks domā, es nezinu, galvenais, lai viņš nav dusmīgs. Koks ir noslēgts pats par sevi. Es esmu redzējusi, kā cilvēki piekļaujas akmeņiem un no viņiem saņem kaut kādas ziņas, vai spēku vai atbildes, bet man vēl tas viss ir priekšā.

GUNA ZARIŃA

┌ The Giant ┐

We live not far (on a rural scale) from Savvaĵa – 25 kilometers away. Kangarupite runs past the Klunci homestead; it's a stream that seems to dry up completely in summer, but its presence is there all the same. The stream has carved out a valley which we have recently started calling the Valley of Sorrow. During the great storm of 2023, a small tornado ran along the valley floor and uprooted all the trees in the gorge in a straight line. Like other people in our house, I walk a lot in the surrounding woods, brush and bogs. One path leads across the stream, to where the neighbor's land begins. There grew a huge oak tree (at least I thought it was an oak) with two main branches. Under the roots of the oak there is a deep burrow, and dry clay soil all around it, trampled and beaten down not by human beings but by some smaller creatures. Small tracks lead to the river and in other directions... It is clear that someone lives there, under this oak, and makes daily trips down to the stream and back up. If you look into the burrow, you can't see where it ends, and it's a bit scary to do this because it seems that something is going to crawl out and bite your nose off.

The storm had felled everything; half of the oak had fallen as well. A marbled vein was exposed at the point of its splitting – yearly rings, signs of old injuries, and water had all made their way inside. Its exposed insides colored pink with white and yellow, the oak now lay like a giant; it had felled other trees as well as it had gone down... He had been standing there for an eternity and had seen a happy cluster of four farms lead their lives; from the tree's very top, more farms could probably be seen in the distance. Wars had passed over it, then the kolkhoz times, with their brutal and, it is said, unnecessary drainage systems. This drove all the inhabitants off of their farms, which had been bought from Count Sheremetev in the old days. Then came long years of silence and a return to wilderness. In the 90s, the heirs to the land came and cut down everything that could be used for lumber and removed the forests; silence returned. And now the tree watches on in silence as we return and begin to settle down again.

We didn't bother the tree very much and he didn't bother to notice us, either. Over time, things would appear, suggesting the presence of civilization; for example, a coffee can, then suddenly – a champagne bottle. When I asked if anyone had gone there to drink champagne, no one came forward, and truly, upon closer inspection, I could tell that the bottle was old and came from a time long before. Apart from that, the tree simply stands on the edge of a meadow, in the middle of the small valley. This tends to happen with trees – they snap in two perhaps because of some inner conflict. It had two separate crowns and the heavier one had fallen.

Last summer I ran into Eglitis and I said to him: "There's a tree, a giant, sleeping on the valley floor. Come and have a look!" He came by during Easter and we sat on the tree in the sun and talked. He walked back and forth. After some time, we met once again, and Eglitis said that it's all clear to

him now; he'll fetch a saw and will do something with this tree. Then one day, he came with his saw and began the struggle with the tree. It turned out that our tree was actually an ash tree and not an oak. A silly mistake, but it had been so tall that we never saw what kind of leaves it had up there. At that point, the other half of the ash tree had also fallen down. But in the burrow, someone was living there. It seemed that Eglitis had not scared him away, this someone.

Eglitis first brought a saw that was 1.2 meters long; that turned out to be too small, so he came with one that was 1.8 meters long. As soon as he started, the job increasingly drew him in. I met him yesterday and he said that the tree had completely drained him. I told him that maybe it was not the tree that had drained him, but rather the burrow, which may lead to some other reality. Maybe someone from the cave is watching over us. Like all great trees, there is something absolutely mystical about it. Both the tree and the burrow are something that is not of us; they are not of humans. I admire Eglitis for being able to go beyond all this, to go into the sacred plane and into nature, armed only with the weapons of civilization. Any natural object has a life of its own, one which we cannot enter even for a short while – we are nothing to them, nothing at all. While I can feel a great many things about this fact, I suppose that a tree – even a dead one – can laugh at us. I often see mountains as sleeping mammoths or whales, valleys and trees as giants with a mind of their own. Not esoteric, but rather pantheic. This location is definitely an emotional place; there's always some strong feeling, depending on the season. In fall, you feel compassion for a lonely tree, bereft of its leaves; in winter, it is sleeping, yet you see that there is life going on underneath – a badger or a fox lives there, or maybe chipmunks.

Whether you want to or not, you have to think about eternity, about what the tree has seen and experienced. If I were granted three wishes, I would spend one on having a seat in this tree two hundred years ago, and gaze at the life going on underneath.

As for the museum exhibition... I cannot speak for the tree as to its happiness in being bothered in this way. Yet we've brought a slice of it to the museum, and so here it is – a memento mori – mention death and mention the (con)temporary. I don't know what the tree thinks, but it's important that he's not angry. A tree is naturally closed in on itself. I've seen people lean up against boulders and supposedly receive all sorts of messages from them – or strength, or answers – but for me, all of this is still ahead.

*P.S. An 11-meter slice of the oak... ash tree described here awaits you in the Great Hall. You are welcome to sit on it and reflect for a while. [Editor's remark]

Sandijs Ruļuks

**VEIDOJIS IZSTĀDES DARBNĪCAS STŪRĪ
APSKATĀMO EGLĪŠA INSTRUMENTU
PORTRETFOTO CIKLU.**

Sandijs ir multimediju mākslinieks, kas galvenokārt strādājis ar dizainu, fotogrāfiju un kustīgo attēlu. Šobrīd studē maģistrantūrā Islandes Mākslas universitātē Reikjavīkā. Absolvējis Latvijas Mākslas akadēmijas (LMA) Vizuālās komunikācijas nodaļu, papildinājis zināšanas Londonā un Ņujorkā. Veidojis arī scenogrāfijas, strādājis kā režisors un lektors Starptautiskajā Fotogrāfijas vasaras skolā (ISSP) un LMA.

**HIS SERIES FEATURING PORTRAIT
PHOTOS OF EGLĪŠA INSTRUMENTS
IS ON VIEW IN THE WORKSHOP
CORNER OF THE EXHIBITION.**

Sandijs is a multimedia artist who works primarily with design, photography and the moving image. He is currently studying for an MFA at the Iceland University of the Arts in Reykjavik. He is a graduate of the Visual Communication Department of the Art Academy of Latvia (AAL), and has furthered his studies in London and New York. He has also worked as a stage designer, director and lecturer at the International Summer School of Photography and the AAL.

"Es kādu laiku atpakaļ sapratu, ka man patīk fotografēt, bet pašas fotogrāfijas ir tāds kā blakusprodukts. Tas, kas mani interesē daudz vairāk, ir sastapšanās ar cilvēkiem fiziskajā pasaulē. Attēli ir tikai dokumentācija notikumam. Taču, raugoties no skatītāja puses, ir otrādi – attēls ir vienīgā taustāmā lieta, bet pats notikums jāiztēlojas. Šī asimetriskā uztveres plūsma, visas iespējamās interpretācijas kļūdas un atklājumi dod matērijai papildu funkciju.

Reiz biju iegājis pie Eglīša Rīgas darbnīcā un pa kāpnēm uzkāpu viņa improvizētajā balkonā, kas uzbūvēts, lai varētu redzēt, kā izskatās milzīga glezna uz grīdas. Ap gleznu ir virkne dažādu rīku un striķu, kas paredzēti, lai iekarīnātu instrumentus. Es kaut kā nebiju iedomājies, ka milzīgā formāta glezniecība rada tik daudz jaunu ierobežojumu – kad visu nevar tā vairs vienkārši aizsniegt ar otu. Man tieši tie rīki un konstrukcijas šķita interesantākie. Tāpat arī visas tās sinerģijas – ka gurķu bundžas diametrs sakrīt ar veikalā nopērkamās otas diametru, un tamlīdzīgi. Tā nu šaušalīgi aukstā februāra sākumā ar Aleksandra Brežes un paša Eglīša palīdzībuņēmāmies visus tos instrumentus bildēt. Tā bija parasta fotosesija ar darbarīkiem – ja neskaita to nenormālo aukstumu."

Kas ir darbarīks?

Vispār tikai tagad sapratu, ka ir atšķirība starp darbarīku un instrumentu. Pie sevis esmu vienmēr domājis, ka esmu sabildējis instrumentus. Tie ir precīzāki un ar nolūku. Tiem ir raksturs. Noliecoti, bet arī netiek mesti laukā. Man vispār ir kaut kāds instrumentu fetišs. Jo īpaši saistībā ar to stāstiem un dažkārt piemītošo sentimentālo vērtību.

"I realized some time ago that I love photography, but the photos themselves are a kind of by-product. What interests me much more is interacting with people in the physical world. Pictures are just the documentation of an event. From the viewer's point of view, however, it's the other way around – the image is the only tangible thing, and the event itself has to be imagined. It is this asymmetrical flow of perception, along with the entire gamut of potential misinterpretations and discoveries, that bestows an additional function upon mere matter.

I once visited Eglītis' studio in Rīga and climbed the stairs to his improvised balcony, built so that one could see what the huge painting on the floor looked like. Around the painting, there were all those different tools and strings to manipulate them. Somehow, I hadn't imagined that painting on such a huge scale creates so many new constraints – when you can't just reach everything with a brush anymore. It was the tools and contraptions that I found most interesting. Also all the synergies – that the diameter of a can of cucumbers is the same as that of a paintbrush you can buy at a shop, and so on. So in early February, during the freezing cold, with the help of Aleksandrs Breže and Eglītis himself, we made it our business to take pictures of all these tools. It was a routine photo shoot featuring the tools – apart from the abnormally cold weather."

What is a tool?

Actually, I only just now realized that there is a difference between a tool and an instrument. I have always thought to myself that I am taking photos of instruments. They are more precise

Tāpat mani aizkustina arī specifiskās zināšanas, kas saistītas ar katra instrumenta priekšrocībām un ierobežojumiem. Vienīgais instrumentu mīnuss ir tas, ka viņi dzīvo fiziskajā pasaulē un tos visus nevar paņemt līdzi ceļojot. Visur, kur nokļūstu, kaut kas atkal jāimprovizē un jāmēģina iztikt ar to, kas ir.

Kas ir tavs mīļākais instruments?

Tas man mainās. Mīļākie ir tie, ar kuriem kaut kas izdodas labāk, nekā biju iecerējis. Un tie, kuri palīdz veidot stāstus un piedzīvojumus.

Kas ir "vīrišķīga māksla"?

Nezinu. Varbūt tāda, kur ieguldīts milzīgs neredzams darbs būvējot un konstruējot, kas paliks mūžīgi slēpts skatītāja acīm. Varbūt tās gleznotās lielās rokas no kolhoznieku ikdienas ainām Nacionālajā muzejā, kas komunicē to bezgalīgo, absurdo mīlestību pret darbu.

Kas ir glezniecība?

Pēdējos gados esmu dzirdējis, ka glezniecība ir kas arhaisks, kaut kas, kam bija vieta un laiks, bet tagad tas sen ir pagājis. Bet vienlaikus arī dzirdēju, ka tagad Parīzē galerijās gleznas ejot uz urrā. Esot bijis tāds mierīgāks posms, bet tagad cilvēki pērkot kā traki. Turpretī Islandē uz gleznošanu vēl joprojām skatās diezgan šķībi.

and have a purpose. They have character. Worn out through use, they are not thrown away. I actually have a fetish of sorts for instruments. Especially as concerns their stories and sometimes their sentimental value. I'm also touched by the specific knowledge related to the advantages and limitations of each instrument. The only downside of instruments is that they live in the physical world and you can't take them all with you when you travel. Wherever I end up, I have to come up with something again and try to make do with what I have.

What is your favorite instrument?

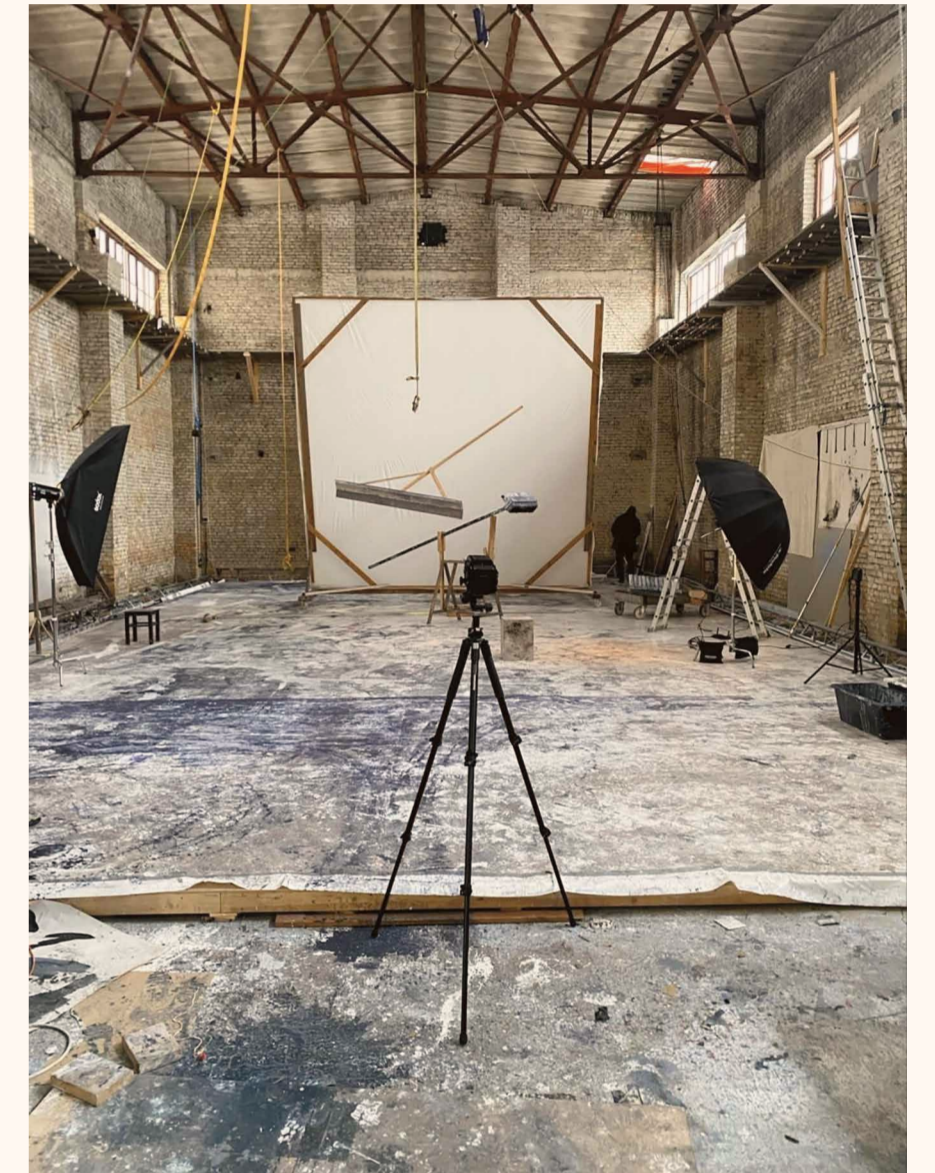
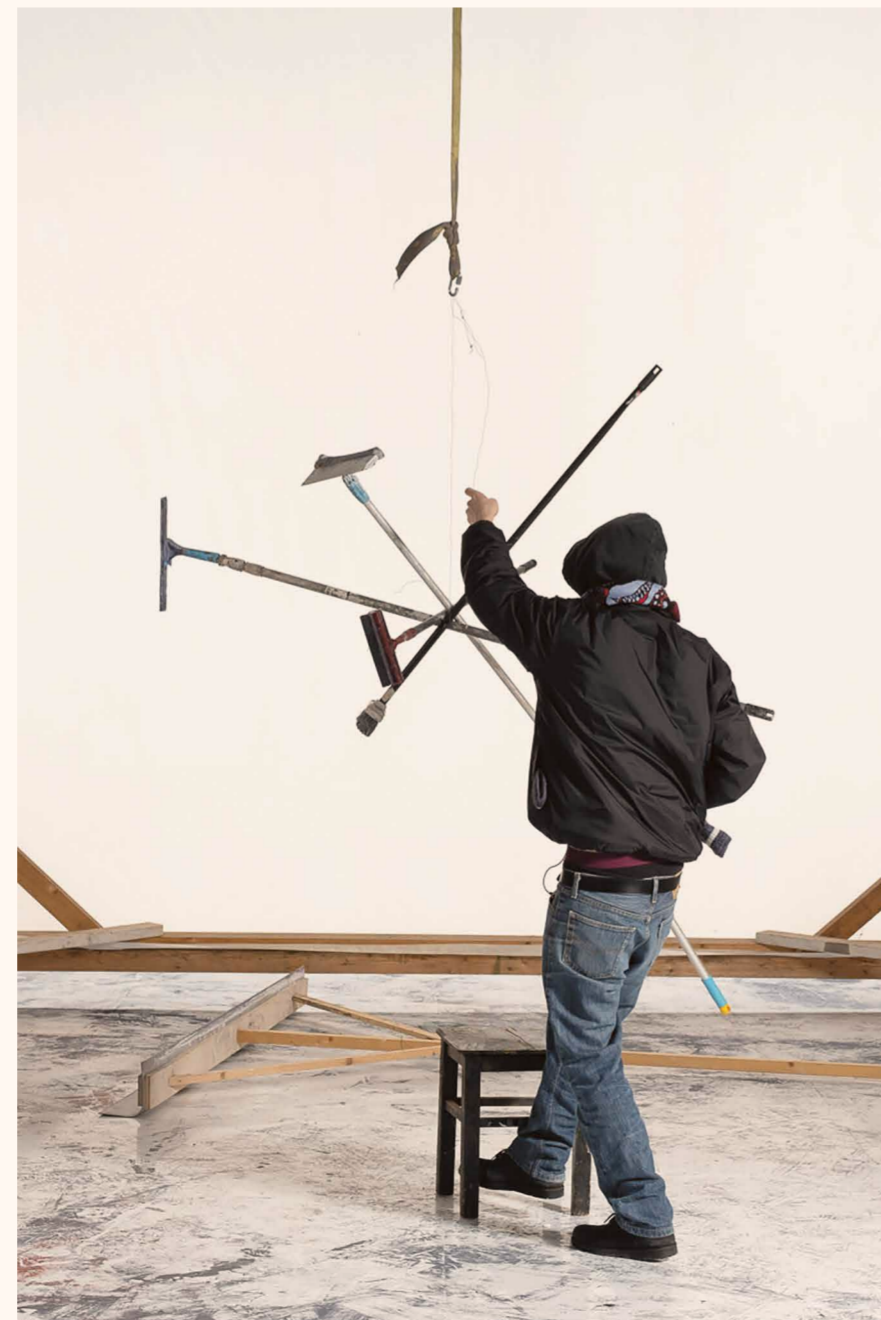
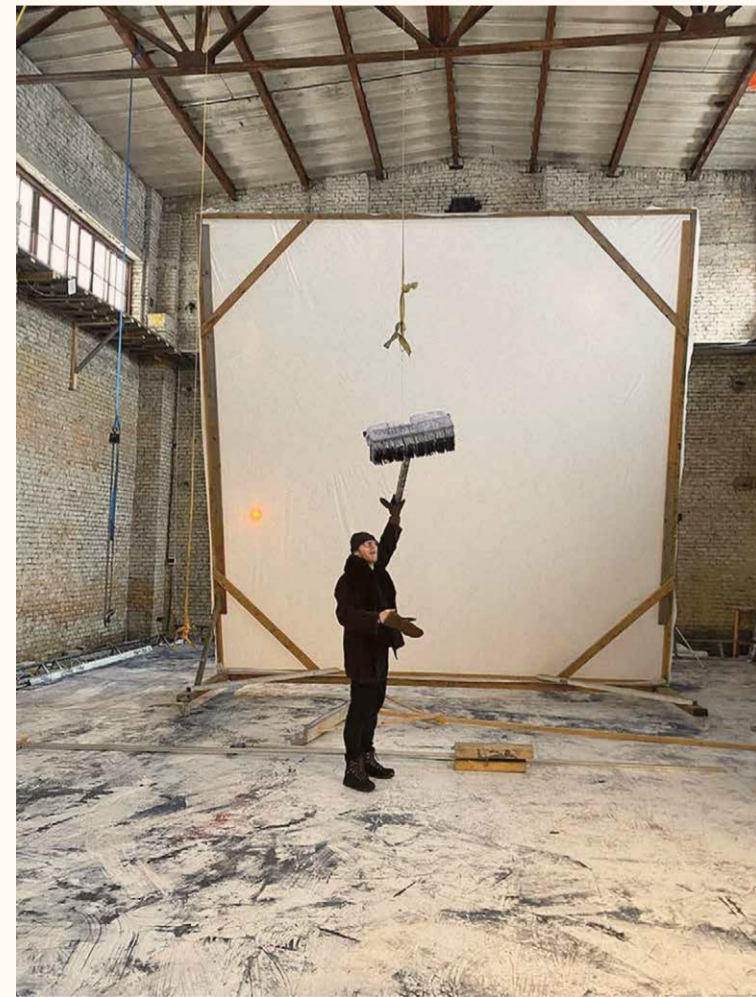
It is always changing for me. My favorite instruments are the ones that help me do better work than I thought would have been possible. And the ones that help me build stories and adventures.

What is "masculine art"?

I don't know. Maybe it's art where a huge amount of invisible work has been invested in the design and construction but where this work will remain forever unseen by the audience. Maybe it's those huge painted hands from everyday scenes of kolkhoz workers' lives in the National Museum, communicating that infinite, absurd love for work.

What is painting?

In the past couple of years I have heard that painting has become something archaic, something that had a place and a time that is long past by now. At the same time, I've heard that paintings are now taking the galleries in Paris by storm. There was a calmer phase, but now people are buying like crazy. In Iceland, on the other hand, they still look askance at paintings.

Kas tevi pašlaik visvairāk interesē?

Tieši šobrīd man topā ir līnija. Bet otrajā vietā droši vien autorības attiecības ar izpildījumu. Kur sākas pakalpojuma sniedzējs, kur tas beidzas, kur sākas autors. Arī pati māksla – kā serviss vai kā autorība. Nesen dzirdēju jaunu apzīmējumu – "zināšanas radoša māksla", tagad mani interesē to papētīt vairāk.

Ko tu dari? Kāpēc?

Esmu pārvācies studēt uz Islandi. Vēl joprojām mēģinu saprast, kāpēc, bet vispār esmu vairāk uz emocionāli intuitīva ceļa šobrīd un, cik vien iespējams, mēģinu neslēgt iekšā loģisko domāšanu. Ir sajūta, ka viss ir pareizi, bet atbildes uz 'kāpēc' man šobrīd nav.

What are you most interested in at the moment?

Right now, the top thing for me is the line. But the relationship between authorship and the execution of a work probably comes second. What makes one a service provider, what are the limits of this role, what makes one an author. Also art itself – if it's a service or authorship. I recently learned a new term, "knowledge-producing art", and now I'm interested in exploring it more.

What do you do? Why?

I have moved to Iceland to study. I'm still in the process of understanding why, but in general, I'm more on an emotionally intuitive path at the moment and using my logical thinking as little as possible. Everything feels right to me now, but I don't have an answer to the "why" as of yet.

Alise Kiampo

**IZSTĀDES LASĪTAVĀ APMEK-
LĒTĀJIEM TIEK PIEDĀVĀTS
NOGARŠOT ALISES RADĪTO ZĀĻU
TĒJU UZLĒJUMU “SAPŅEZERA
ŪDENSROZE”, KURĀ LIETOTI ARĪ
SAVVAĻĀ IEVĀKTI AUGI.**

“Bērnībā patika veidot gleznas no mīklas, tagad studēju glezniecību Latvijas Mākslas akadēmijā. Mani dara priecīgu krāsas un dažādi to salikumi, vērot tās dabā un spēlēt ar toņiem, slīpēt un lazēt, darboties ar dažādiem materiāliem”.

**IN THE READING ROOM OF
EXHIBITION, VISITORS CAN SIP
ALISE’S HERBAL TEA INFUSION,
WHICH ALSO INCLUDES PLANTS
HARVESTED AT SAVVAĻA.**

“When I was a child I liked to make paintings out of dough, now I’m studying painting at the Art Academy of Latvia. I enjoy colors and their different combinations, observing them in nature, playing with shades, sanding and glazing, as well as working with different materials.”

“Sapņezera ūdensroze”:

Lotoss, vibotne, salvija,
vīgrieze, avene

The Water Lilly of Dreamlake:

Lotus, mugwort, sage
meadowsweet, raspberry

Pastāsti mazliet par savu tējas ceļu!

Tēja un augi mani aizrāva pusaudžu gados, kad uzgāju tējniņu *Illuseum*. Šī vieta man daudz iemācīja gan par augiem, gan sevi un citiem. Manā tējas ceļā nozīmīgs bija arī ceļojums uz Vjetnamu pie seniem tējas kokiem un dzīvošana un strādāšana Berlīnē, kur guvu ieskatu mikso-
loģijā. Šobrīd tējas man ir tāda kā atbalsta komanda ikdienas dzīvei. Dzeru to, kā gribu justies.

**Ko tu vari mums pastāstīt par
“Sapņezera ūdensrozi”?**

Vībotne un lotoss ir mani senie sabied-
rotie; augi, kas mani nomierina un paver krāšņāk sapņu pasauli. Savvaļa man visvairāk asociējas ar meža taku uz Sv. Kristofera viesnīcu, kas atrodas ezera vidū. Šajā takā zūd lineāra laika izjūta un pa ceļam var kārtīgi saēsties avenas. Ar salviju sadraudzējāmies salīdzinoši nesen, tas ir burvīgs, spēcīgs, veselību kopumā uzlabojošs augs, kas šajā mikslī ienesīs svaigumu un sadejos ar reibinošo vīgriezi.

**Kā tu ieteiktu Iztādes apmeklētājiem
baudīt šo tēju?**

Novēlu atcerēties kādu sev mīļu sapnīti, paskatīties gleznās, atslābt.

Vai tējai ir kāda saistība ar glezniecību?

Ir interesanti gleznot ar tējas uzlējumiem – gan vieniem pašiem, gan arī, tos jaucot klāt akvareļiem. Tāpat arī laistīties ar tējām uz auduma vai papīra un vērot, kas ir izveidojies. Tāpat kā glezniecība, arī tējas dzeršana ir laiks ar sevi, apkārt esošā vērošana.

Kādu tēju tu visbiežāk dzer gleznojot?

Savu dienas devu lielākoties izdzeru mājās, sagatavojoties dienai. Gleznojot tas ir ūdens vai citreiz pāris pialas aprikožu *Ararat*, ko izstiepu visas dienas garumā – garšai un tonusam. Ziemā tie mēdz būt dažādi zāļu maisījumi, lai sasildītos.

**Tējas procesā krūzīte ir tas pats, kas
glezniecībā...**

... audekls.

Kas tevi visvairāk interesē?

Mīlestība visās tās izpausmēs.

Tell us a bit about your tea journey!

I became fascinated by tea and herbs when I discovered the Illuseum teahouse as a teenager. This place taught me a lot about plants, as well as about myself and other people. A trip to Vietnam to visit ancient tea trees and living and working in Berlin, where I got a glimpse of mixology, was also important for my tea journey. Nowadays, tea is like a support team in my everyday life. I drink the way I want to feel.

**What can you tell us about your tea, The Water Rose of
Dream Lake?**

Mugwort and lotus are my old companions, plants that ease my mind and spark vibrant dreams. For me, *SAVAGE* evokes first and foremost the forest path to The Hotel of St. Christopher in the middle of the lake. On this path, the sense of linear time disappears, and you can gorge on raspberries as you walk it. I made friends with the sage plant relatively recently. It is a charming, strong, and all-round health-enhancing herb that brings freshness into the mix and dances in tune with the heady meadowsweet.

**How would you recommend the visitors of the exhibition
to enjoy this tea?**

I would like you to remember a dream that you hold dear, to look at the paintings and relax.

Does tea have anything to do with painting?

It is interesting to paint with tea infusions – on their own or mixing them with watercolors. It’s also very interesting to splash the teas onto fabric or paper and see what happens. Like painting, tea-drinking is time spent with oneself, observing one’s surroundings.

What tea do you most often drink while painting?

I drink my daily dose at home to prepare for the day. When painting, it’s water or sometimes a couple pialas of apricot *Ararat*, which I sip throughout the day – for the taste and for staying energized. In winter I gravitate towards various herbal mixtures to warm up.

In the tea process it’s the cup, but in painting it’s the...

canvas.

What interests you most?

Love in all its forms.

Liene Pavlovska

**IZSTĀDĒ VEIDOJUSI TELPAS IETĒRPU,
KAS EGLIŠA VEIDOTO TELPAS ARHITEKTŪRU
SAGATAVO JŪSU ATNĀKŠANAI.**

Liene ir vizuālā māksliniece un scenogrāfe, kura domā un strādā mijiedarbē ar telpu. Viņas darbu pamatā ir interese par sociālekonomisko iekārtu modeļiem, no tiem izrietošajām kolektīvajām vēlmēm un to, kā tie nosaka cilvēku un citu būtņu kopā dzīvošanu.

**HAS DESIGNED THE LOOK OF EXHIBITION
TO PREPARE FOR YOUR ARRIVAL
THE SPACE CREATED BY EGLĪTIS.**

Liene is a visual artist and set designer who thinks and works in interaction with the space. Her work is based on an interest in socio-economic models, the collective expectations that arise from them, and how they determine interactions between people and other beings.

**Aleksejs kuratora esejā saka: tu izstādei
veido set dressing. Ko tas tieši nozīmē?**

Tas man sasaucas ar kaut ko līdzīgu, ko esmu darījusi kinoindustrijā: ieeju telpā un vēroju to, kā strādāt ar priekšnosacījumiem un lietām, kas jau atrodas telpā – arhitekurāliem elementiem, formām, masām, augstumiem, kompozīcijām un dinamiku, lai piešķirtu telpai raksturu. Es ar savu “žestu” gan risinu funkcionālas nepieciešamības, gan veidoju dialogu ar Eglīša darbiem. Vērojot Eglīša praksi, mana pieeja šajā gadījumā ir atbilde uz praktiskiem jautājumiem un arī komentārs par konstruēšanu un dekonstruēšanu. Es strādāju līdzīgi kā ar saviem mākslas darbiem, radot objektus pati ar savām rokām. No otras puses, šim procesam es pieeju arī kā māksliniece, kas rada dizainu.

**In his curatorial text, Aleksejs mentions
that you are doing the set dressing for this
exhibition. What do you mean by that?**

It resonates with something similar to what I've done for the film industry: entering a space and observing how to work with the conditions and things that are already there – architectural elements, shapes, masses, heights, compositions and dynamics – to add character to the space. With my “gesture”, I address functional necessities and form a dialogue with Eglītis' works. My approach in this case is to answer questions of a practical nature; it is also a comment on constructing and deconstructing. It is similar to how I make my own work, creating objects with my own hands. On the other hand, I am also entering this process as an artist that's working with design.

**How does this process of “dressing”
relate to your practice as an artist?**

What impels me in my personal practice is the way in which people and space shape each other. This group's approach is very, very close to me. In my thinking about space, I have been continuously guided by Hannah Arendt's book *The Human Condition* (1958). Both her thoughts on violence in general as well as on the way people live and behave. Space creates the conditions for people to be together, and that is important to me.

**Kā šis ietērpšanas process ir saistīts
ar tavu mākslinieces praksi?**

Tas, kā cilvēks un telpa viens otru veido, mani urda arī manā personiskajā praksē. Šīs grupas pieeja mākslas procesam man ir tuva. Domājot par telpu, mani nemainīgi pavada Hannas Ārentes grāmata *Cilvēka stāvoklis* (*The Human Condition*, 1958). Man interesē viņas domas gan par vardarbību kopumā, gan par to, kā cilvēki dzīvo un uzvedas. Telpa rada cilvēkiem apstākļus būt kopā, telpa visādā izpratnē man ir ļoti svarīga.

Kas ir izstādes telpas uzdevums?

Izstādes telpa ir kā pasaule. Nikolā Burjo grāmatā par attiecību estētiku apraksta izstādi kā iespēju radīt utopijas maketu. Utopijas ideja, manuprāt, ir mirusi, jo tā paģēr to, ka kaut kas ir labs un kaut kas cits ir slikts. Utopijas idejai nāk klāt autoritāra piegarša, taču izstāde tomēr ir mazs, lokāls mēģinājums radīt ideju par pasauli, kas varētu būt. Tā ir vieta ko tu radi, vienalga, vai tas būtu kaut kas distopisks, bēdīgs vai cerīgs. Šī izstāde un radītā telpa ir Eglīša un Savvaļas pasaule.

Kas ir “vīrišķīga māksla”?

Pirmā atbilde, kas man nāk prātā – visa māksla, jo mēs dzīvojam patriarhālā sabiedrībā un lielākā daļa mākslas ir vīrišķīga māksla. Tas notiek sistēmiski, līdz ar to – to nevar atdalīt. Lielākā daļa mākslas muzeja kolekcijas, visticamāk, ir vīrišķīgā māksla, pat tad, ja to rada sievietes. Tas ir simptoms tam, kādā pasaulē mēs dzīvojam.

**Vai ir iespējams par “vīrišķīgu mākslu”
runāt arī aprakstoši, nevis feminisma
cīņas ietvaros?**

Man šķiet, ka tas vairs nav iespējams. Tāpat kā nav iespējams bez negatīvas konotācijas lietot “sievšķīga māksla”. Mani uzaicināja (uz izstādi), un es taisu tekstilus, un atnāksu un salikšu mīkstus blobiņus amfiteātrim. Pēc būtības tas šķiet nedaudz smieklīgi. Tekstils ir ērts, un ar to ir salīdzinoši fiziski ērti strādāt. Bet man patīk strādāt arī ar koku un tas nešķiet ļoti vīrišķīgi, man vienkārši patīk to darīt. Man šķiet, ka tajā brīdī, kad tiek dualizēta vīrišķīga un sievišķīga māksla, rodas problēma.

Kas tieši tevi pašlaik visvairāk interesē?

Vispār vai mākslā?

**Es biju domājusi – vispār, jo vai tad tas
ir atdalāmi?**

Man pašlaik interesē tieši tas, kad un kā tas ir atdalāmi. Man šobrīd ir mazs zīdāinis, un tas ir ļoti mainījis veidu kā es varu strādāt. Kādreiz es mēdzu strādāt naktīs un ārkārtīgi daudz – nošķīrums starp mani kā Lienī un mani kā mākslinieci bija minimāls. Šobrīd man tieši interesē šī nošķīruma līdzsvars.

**Ja šī izstāde ir mankeivs, kā izskatītos
momkeivs?**

Momkeivs varētu būt kaut kas ļoti atbaidošs, manuprāt, tas varētu būt kaut kas, kas smird pēc sarūguša piena. Tas mani nedaudz biedē, jo es nezinu, ko domāt par bērniem domātām izstādēm. Viens no labajiem piemēram bija Lietuvišu paviljons Venēcijā (*Children's Forest Pavilion, Biennale Architettura 2023*) no koka, kas bija kā skulptūra. Mammu kultūra mēdz būt problemātiska, jo tas man liek domāt par nošķirumu starp mani kā mammu un mani kā Lienī mākslinieci, ne tajā labākajā aspektā, bet gan rosinot vainas apziņu par manām ambīcijām. Ir tādi trendīgi rati, uz kuriem ir rakstīts *For all tomorrow's people*, un man šķiet nedaudz sarkastiski smieklīgi, ka mēs, vakardienas cilvēki, ejam un stumjam “nākotnes cilvēkus”. Manuprāt, arī cilvēki bez “nākotnes cilvēkiem” ir tikpat svarīgi. Mammu kultūra ir kaut kas traks.

Tie ir cilvēki, kas aiz mīlestības ir zaudējuši prātu, tā es skatos uz mammu kultūru.

Kaut kas tāds tas ir.

**Tas, protams, ir skaisti – aiz mīlestības
zaudēt prātu. Nekas sliktas tas nav.**

Tā ir slidena līnija – tas ir kults –, tāpat kā arī sievišķīgā un vīrišķīgā māksla.

What is the purpose of an exhibition space?

The exhibition space is like a world unto itself. Nicolas Bourriaud's book on relational aesthetics defines an exhibition as a possibility to create a model of utopia. The idea of utopia is dead, I think, because it assumes that there's something bad and something good. The idea of utopia has an authoritarian flavor, whereas an exhibition is a small local attempt to create an idea of a world that could be. Whether it's something dystopian, sad or hopeful, it's a place you create. This exhibition and the created space is a world of Eglītis and Savvaļa.

What is “masculine art”?

The first answer that came to my mind was all art, because we live in a patriarchal society and most art is masculine art. This is a systemic feature, so it cannot be separated. Most of the collection at the Museum of Art is probably masculine art, even if it's made by women. It is symptomatic of the world we live in.

**Is it possible to talk about “masculine
art” in a neutral, descriptive way, rather than
through the lens of the feminist struggle?**

I don't think it's possible anymore. Just as it is impossible to use “feminine art” without a negative connotation. For example, I'm invited to work on an exhibition, and since I make textiles, I'll make soft, “blobby” cushions for the amphitheater. This may sound a bit silly.

Textiles are comfortable, and they're relatively easy to work with in physical terms. Nevertheless, I also like working with wood, which doesn't seem terribly masculine to me; I just like doing it. In my opinion, when masculine and feminine art are dualized, there's already a problem.

What are you most interested in right now?

Generally, or in art?

**In general – I think the two cannot be
neatly separated.**

I'm interested in how and when they are, in fact, separable. At the moment, I have a little baby, and that has greatly changed the way I can work. I used to love working at night, and I worked an awful lot. The separation between me as an artist and me as Liene was minimal. Now I'm interested in the balance of that separation.

**If this exhibition is a man cave, what would
a mom cave look like?**

A *mom cave* could be something very repulsive. I imagine it would smell like sour milk. That's what slightly scares me, because I don't know what to think about exhibitions made for children. A good example was the Lithuanian pavilion in Venice (*Children's Forest Pavilion, Biennale Architettura 2023*), which was made of wood and looked like a sculpture. Mom culture tends to be problematic because it makes me think about the disconnect between me as a mom and me as Liene the artist, and not in the best way, but in a way that forms guilt around my ambitions. There are these strollers that have a label that says: “For all tomorrow's people” on it, and I find it rather sarcastically funny – it follows that we are the dead generation pushing the “future people”. But people who don't have any “future people” of their own are just as important, in my opinion. Mom culture can be madness.

**They're people who have lost their
minds for love. At least that's how I look
at mom culture.**

Something to that effect.

**It's beautiful to lose your mind for love,
of course. There's nothing wrong with that.**

It's a slippery slope – a cult – just like feminine and masculine art.

Pasākumi

AUGUSTS

23. AUG. 17.00–20.00

Izstādes atklāšana (LNMM 3. stāva vestibils, Lielā zāle -1. stāvā). Uzstājas *Ilja Krumins / Lineworks*. Pēc tam ballīte “Noasā”, kur finišēs arī “Tēlniecības kvadriennāle Rīga”.

24. AUG. 12.00

Muzeja mākslas studija Izstādē: radošās darbnīcas “Es un māksla” bērniem un pieaugušajiem ar muzejpedagoģi un mākslinieci Diānu Dimzu-Dimmi.

“Es un māksla I” (60 min): bērniem no 4–10 gadiem. Izstādes eksponāti kļūs par izpētes objektiem un tēmu zīmēšanas uzdevumiem.

“Es un māksla II” (90–120 min): bērni no 10 gadu vecuma, jaunieši, pieaugušie un seniori tiks aicināti iepazīt Izstādi, veicot radošus uzdevumus un izprotot mākslas darbu saturu, tehniku, mākslinieku domāšanas principus un personības.

Uz šo nodarbību biļete jāiegādājas atsevišķi. Tikšanās LNMM 2. stāva vestibīlā.

24. AUG. 19.00

Savvaļā (Drustu pagastā) reivs “Cauri gaismai” (detalās jautājiet mums).

25. AUG. 12.00

Sarunas muzejā: tikšanās ar izstādes radošo komandu (Andris Eglītis, Aleksejs Beļeckis, Kitija Vasiljeva, Agnese Krivade, Liene Pavlovskā).

Tējas performance: Alise Kiampo

Mūs varēs satikt Lasītavā:

Eglītis: svētdienās, kad tiks
Kitija: 28. aug. rīts un 31. okt. pēcpusdiena
Marta: 20. okt. rīts
Agnese: 28. sept. un 25. okt. pēcpusdiena
Una: 3. un 4. sept. rīts
Aleksejs: 13. sept. un 4. okt. pēcpusdiena
Liene: 12. sept. un 12. okt. rīti
Alise: 8. sept. pēcpusdiena
Kei: 30. aug. visa diena

No 24. augusta “Lasītavā” apmeklētājiem pieejama tēja termosā (Alises Kiampo autordarbs). Tēju vārām rītos.

“Lasītavā” un LNMM mobilajā lietotnē pieejams arī Izstādes audiopavadonis – poētisks autordarbs, kas pielāgots arī cilvēku ar redzes traucējumiem vajadzībām.

Izstāde pieejama cilvēkiem ratiņkrēsls.

SEPTEMBRIS

5. SEPT. 15.00–18.00

“Plūdi” (*Deluge*), Madeleinas Flinnas (*Madeleine Flynn*) un Tīma Hamfrijas (*Tim Humphrey*) kinētiskā skaņas instalācija sadarbībā ar Starptautisko Jaunā teātra festivālu *Homo Novus* (Lielā zāle). Piedalās Jēkabs Nīmanis, Laima Jansone, Kirils Ēcis, Marta Lortkipanidze.

6. SEPT. 17.00–20.00

“Plūdi” (*Deluge*), Madeleinas Flinnas (*Madeleine Flynn*) un Tīma Hamfrijas (*Tim Humphrey*) kinētiskā skaņas instalācija sadarbībā ar Starptautisko Jaunā teātra festivālu *Homo Novus* (Lielā zāle). Piedalās Jēkabs Nīmanis, Laima Jansone, Kirils Ēcis, Marta Lortkipanidze.

7. SEPT. 14.00–16.00

Radoša darbnīca ģimenēm, vada mākslinieks Andris Eglītis.

Tējas performance: Alise Kiampo

Iepriekš jāpiesakās uz ekskursijas@lnmm.lv, vietu skaits ierobežots.

8. SEPT. 12.00–13.00

Atvērtā ekskursija ar zīmju valodas tulkojumu. Ekskursijas laikā kopā ar mākslinieci un pētnieci Ritu Broku un zīmju valodas tulci Egiju Salacieti izzināsim daudzveidīgos Andra Eglīša mākslas izpausmes veidus un iepazīsim Savvaļu kā radošās jaunrades vietu. Rita Broka ekskursijas laikā sniegs ieskatu dabisko pigmentu lietojuma vēsturē un teorijā.

8. SEPT. 15.00–17.00

Atvērta diskusija “Būvēt, gleznot, domāt? Glezniecība un telpa”. Piedalās Izstādes komanda un eksperti. Pirms diskusijas iepazīstināsim ar vācu filozofa Martina Heidegera (*Martin Heidegger*) esejas *Bauen Wohnen Denken* poētisku pirmtulkojumu latviešu valodā (Normunds Kozlovs, Sofija Anna Kozlova un Ilva Skulte).

Tējas performance: Alise Kiampo

27. SEPT. 17.30–20.00

Piektdienas darbnīca: abstraktā žestu glezniecība. Vada Andris Eglītis un Aleksejs Beļeckis.

Iepriekš jāpiesakās uz ekskursijas@lnmm.lv, vietu skaits ierobežots.

29. SEPT. 14.00–16.00

Atvērta diskusija “Kā runāt par vīrišķību feminisma laikmetā?” Piedalās Izstādes komanda un eksperti.

Pasākuma laikā piedāvāsim jaunu Alises Kiampo gatavotu zāļu tēju maisījumu.

OKTOBRIS

3. OKT. 11.00–12.00

Senioru rīts muzejā: Izstādes neseidzīgs apmeklējums un saruna kopā ar mākslinieci, izglītības programmu kuratori Baibu Spranci.

19. OKT. 14.00–16.00

Radoša darbnīca ģimenēm.

Iepriekš jāpiesakās uz ekskursijas@lnmm.lv, vietu skaits ierobežots.

25. OKT. 17.30–20.00

Piektdienas meistarklase: zīmēšanas darbnīca pieaugušajiem.

Iepriekš jāpiesakās uz ekskursijas@lnmm.lv, vietu skaits ierobežots.

27. OKT. 12.00

Sarunas muzejā: tikšanās ar Izstādes radošo komandu (Andris Eglītis, Aleksejs Beļeckis, Agnese Krivade, Liene Pavlovskā, Una Grants, Marta Krivade).

Tējas performance: Alise Kiampo

NOVEMBRIS

3. NOV. Izstādes aizvēršana.

Events

AUGUST

AUG. 23 17.00–20.00

The opening of *Exhibition* (in the lobby of the 3rd floor of the LNMA, and in the Great Hall on the -1. floor). *Ilja Krumins / Lineup*. Post-opening party (from 20:00) at NOASS, in conjunction with the finale of the Sculpture Quadrennial Riga.

AUG. 24 12.00

The museum art studio: creative workshops “Es un māksla” (Art and I) for children; and for adults, a workshop with museum educator and artist Diāna Dimza-Dimme.

“Es un māksla I” (60 min): for children ages 4–10. The works on exhibit will become objects for both exploration and thematic drawing exercises.

“Es un māksla II” (90–120 min): children 10 and up, teens, adults and seniors are invited to explore *Exhibition* through creative exercises that will aid in understanding the content and techniques of the artworks, as well as the thought principles and personalities of the artists.

Tickets for this activity must be purchased separately. We will meet in the foyer of the 2nd floor of the LNMA.

AUG. 24 19.00

The rave *Cauri gaismai* (Through the Light) at *Savvaļa* (in Drusti parish). Inquire for details

AUG. 25 12.00

Conversations In the Museum: meet the creative team behind *Exhibition* (Andris Eglītis, Aleksejs Beļeckis, Kitija Vasiljeva, Agnese Krivade, Liene Pavlovskā)

Tea performance by Alise Kiampo

SEPTEMBER

SEP. 5 15.00–18.00

Plūdi / Deluge, a kinetic sound installation by Madeleine Flynn and Tim Humphrey in collaboration with the *Homo Novus* International New Theater Festival (Great Hall). Participants: Jēkabs Nīmanis, Laima Jansone, Kirils Ēcis, Marta Lortkipanidze.

SEP. 6 17.00–20.00

Plūdi / Deluge, a kinetic sound installation by Madeleine Flynn and Tim Humphrey in collaboration with the *Homo Novus* International New Theater Festival (Great Hall). Participants: Jēkabs Nīmanis, Laima Jansone, Kirils Ēcis, Marta Lortkipanidze.

SEP. 7 14.00–16.00

Creative Workshop for Families, led by artist Andris Eglītis.

Tea performance: Alise Kiampo

Pre-registration is required at ekskursijas@lnmm.lv, places are limited.

SEP. 8 12.00–13.00

Open guided tour with Latvian sign language interpretation. During the tour, together with artist and researcher Rita Broka and sign language interpreter Egija Salaciete, we will explore the diverse forms of Andris Eglītis’ artistic expression and learn about *Savvaļa* as a place of creative innovation. Rita Broka will give insight into the history and theory of natural pigments.

SEP. 8 15.00–17.00

Open discussion: *Būvēt, gleznot, domāt? Glezniecība un telpa* (Building, Painting, Thinking? Painting and Space).

Participants: the *Exhibition* team and other experts. Before the discussion, we will present a poetic Latvian translation of the essay *Bauen Wohnen Denken* by German philosopher Martin Heidegger (Normunds Kozlovs, Sofija Anna Kozlova and Ilva Skulte).

Tea performance: Alise Kiampo

SEP. 27 17.30–20.00

Friday Workshop: abstract gesture painting. Led by Andris Eglītis and Aleksejs Beļeckis. *Pre-registration is required at ekskursijas@lnmm.lv, places are limited.*

Starting August 24, tea in a thermos (by Alise Kiampo) will be available in the *Reading Room*. The tea is brewed in the mornings

An audio guide to *Exhibition* – a poetic work by an author adapted to also serve the needs of visually impaired people – is available in the *Reading Room* and on the LNMA mobile app

Exhibition is accessible to wheelchairs

SEP. 29 14.00–16.00

Open Discussion: *Kā runāt par vīrišķību feminisma laikmetā?* (How Should We Talk About Masculinity in the Feminist Era?) Participants: the *Exhibition* team and other experts.

During the event we will offer a new herbal tea blend by Alise Kiampo.

OCTOBER

OCT. 3 11.00–12.00

Senior Morning at the Museum: a leisurely tour of *Exhibition* and a conversation with Baiba Sprance, artist and curator of educational programs.

OCT. 19 14.00–16.00

Creative Workshop for Families

Pre-registration is required at ekskursijas@lnmm.lv, places are limited.

OCT. 25 17.30–20.00

Friday Masterclass: drawing workshop for adults

Pre-registration is required at ekskursijas@lnmm.lv, places are limited.

OCT. 27 12.00

Conversations in the Museum: meet the creative team behind *Exhibition* (Andris Eglītis, Aleksejs Beļeckis, Agnese Krivade, Liene Pavlovskā, Una Grants, Marta Krivade)

Tea performance: Alise Kiampo

NOVEMBER

NOV. 3 Closing of the *Exhibition*

You can meet the *Exhibition* team in the *Reading Room*:

Andris Eglītis: Sundays, whenever possible
Kitija Vasiljeva: Aug 28 am and Oct 31 pm
Marta Krivade: Oct 20 am
Agnese Krivade: Sept 28 and Oct 25, pm
Una Grants: Sept 3 and 4, am
Aleksejs Beļeckis: Sept 13 and Oct 4, pm
Liene Pavlovskā: Sept 12 and Oct 12, am
Alise Kiampo: Sept 8 pm
Kei Sendak: Aug 30 all day

IZSTĀDE IESAKA:

Muzeja piedāvātās grupu nodarbības skolām un bērnudārziem

Radoša nodarbība mazākajiem “Brī-num-zemes”

Interaktīvā nodarbība “Brī-num-zemes” veidota pirmsskolas un sākumskolas vecuma bērniem, un tās mērķis ir iepazīstināt ar muzeja un mākslas pasauli aizraujoša piedzīvojuma veidā. Nodarbības laikā bērni apmeklēs muzeja apakšzemes telpas un nonāk brīnumu pasaulē. Apskatot glezniecības krātuvi un Lielo izstāžu zāli, dalībniekiem tiek stāstīts par dažādiem laikiem, parādībām, dabu un cilvēkiem. Nodarbība ietver sarunu, izglītojošu informāciju, radošas un praktiskas aktivitātes. Noslēgumā dalībnieki veido katra paša “Brī-num-zemes” radošo darbu un tos apkopo nelielā *pop-up* izstādē.

Pieteikšanās grupu nodarbībām pa tālruni (+371) 67 324 461 vai uz ekskursijas@lnmm.lv.

Ideju ģenerators “Kā top instalācija?”

Ideju ģenerators “Kā top instalācija?” ir interaktīva nodarbība 8.–12. klašu skolēniem. Tās mērķis ir iepazīstināt ar laikmetīgās mākslas formu – instalāciju – un tās veidošanas procesu, kā arī veicināt jauniešu prasmes runāt par mākslu. Nodarbības sākumā skolēni iepazīsies ar izstādē un citviet muzejā esošajiem instalāciju piemēriem. Tālāk sekos grupu darbs, dalībnieki izmantos nodrošinātos materiālus, lai kopīgi veidotu savas instalācijas, kas atspoguļo grupas pārdomas par izvēlēto tēmu. Noslēgumā skolēni diskutēs par savu instalāciju realizēšanas iespējām un to lomu laikmetīgajā mākslā.

Nodarbība skolēniem “Koprade. Mākslinieks un daba”

Radošajā nodarbībā 5. līdz 9. klašu skolēnu grupas muzejpedagoga vadībā iepazīs Andra Eglīša Izstādi. Īpaša uzmanība tiks veltīta mākslinieka gleznotajām ainavām, to kompozīcijai, krāsu izmantojumam un autora attiecībām ar dabu. Skolēni tiks aicināti pārrunāt redzēto, lai pēc diskusijas darba grupās ar eļļas pastela kritiņiem veidotu plakātu un atainotu savu viziju par Latvijas dabu nākotnē, kurā paši vēlētos būt klātesoši.

“EXHIBITION” RECOMMENDS:

Group activities for schools and kindergartens

Creative activity for young children: “Brī-num-zemes” (Wonderlands)

The interactive activity “Brī-num-zemes” is designed for preschool and primary school children; its aim is to introduce them to the world of museums and art in the form of an exciting adventure. During the lesson, children visit the museum's underground spaces and enter a world of wonder. As they are shown the painting storage room and the Great Exhibition Hall, they are told about different times, phenomena, nature and people. The activity includes conversation, educational information, and creative and hands-on activities. At the end, participants create their own “Brī-num-zemes” artwork which is then exhibited in a small pop-up exhibition.

Idea generator: “How is an installation made?”

The idea generator “How is an installation made?” is an interactive activity for students in grades 8–12. The aim is to introduce them to the contemporary art form of installation and the process of how they are made, as well as to develop their abilities to talk about art. At the beginning of the lesson, students will be shown examples of installations in the exhibition and elsewhere in the museum. This will be followed by group work in which the participants will use the materials provided to work together to create their own installations that reflect the group's thoughts on the chosen theme. In closing, students will discuss the possibilities of realising their installations and their role in contemporary art.

Student activity: “Co-creation. The Artist and Nature”

In this creative lesson under the guidance of a museum educator, groups of pupils in grades 5–9 will be introduced to the *Exhibition* by Andris Eglītis. Special attention will be paid to the landscapes painted by the artist, their composition and use of color, and the artist's relationship with nature. After a discussion of what they have seen, through group work the pupils will create a poster with oil pastel crayons that depicts their vision of a future natural environment of Latvia in which they themselves would like to be present.

To register for group activities, please call (+371) 67 324 461 or write to ekskursijas@lnmm.lv.

Aicinām apmeklēt Andra Eglīša izstādi

“Šī vieta kaut ko stāsta”

Kuratore Elīna Sproģe

28.08.–19.10.2024.

Galerija DAUGAVA, Ausekļa iela 1

You are kindly invited to visit

an exhibition by Andris Eglītis

“This Place Tells Us Something”

Curator Elīna Sproģe

28.08.–19.10.2024

Gallery DAUGAVA, Ausekļa iela 1, Riga, Latvia

Plūdi

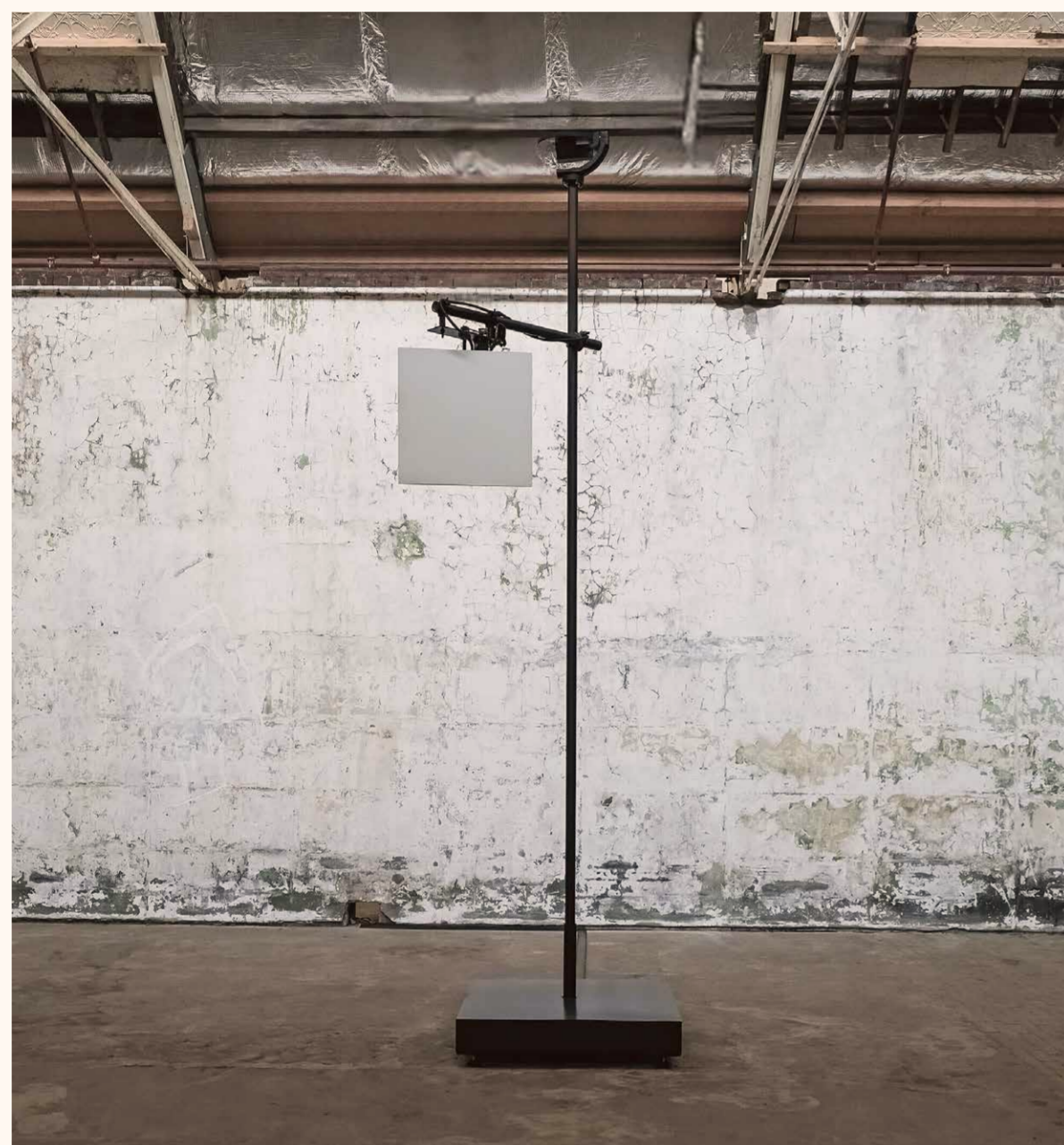
Madeleina Flinna,

Tims Hamfrijs (Austrālija)

sadarbībā ar vietējiem mūziķiem

5. septembris 15.00–18.00

6. septembris 10.00–20.00

Mūs pastāvīgi apņēm cilvēka un citu skaņas avotu radītais troksnis.

“Plūdi” ir kinētiska skaņas instalācija, kurā mūzikas dzīvais izpildījums tiecas radīt atelpu vētrā – neredzamu skaņu un vibrāciju nogulsnes, miera salu informācijas un laikstākļu plūdos. Klausīšanās telpa iekārtota gleznotāja Andra Eglīša izstādē un mijiedarbojas ar mākslinieka daiļradi. Apmeklētāji var brīvi pārvietoties telpā, ierasties jebkurā laikā un uzkavēties, cik ilgi vēlas. Muzeja zālē ir uzstādīta īpaša ultravirziena skaļruņu sistēma, kas liek tai runāt.

MADELEINA FLINNA un TIMS HAMFRIJS ir starptautiski pazīstami un godalgoti Austrālijas konceptuālās mūzikas mākslinieki, kas rada skaņdarbus neparastām vietām un negaidītiem klausīšanās apstākļiem. Viņu muzikālās darbības centrā ir interese par skaņu, vietas īpatnībām, tehnoloģijām un ekoloģiju. Šīs tēmas ar publiku iesaistošu intervencu starpniecību mākslinieki izvērs un attīsta jaunus procesus. Savā radošajā darbībā Flina un Hamfrijs pievēršas gan vietējām, gan nacionālām un starpvalstu attiecībām.

Ideja, dizains un skaņa: Madeleina Flinna, Tims Hamfrijs
Skaļruņu dizains: Robs Larsens
Mākslinieki: Jēkabs Nīmanis, Laima Jansone, Kirils Ēcis, Marta Lortkipanidze, Andris Eglītis
Audioaprakstu poētika: Agnese Krivade

Izrādi atbalsta Austrālijas valdība ar Austrālijas mākslas finansējuma un konsultatīvās padomes starpniecību

Deluge

Madeleine Flynn,

Tim Humphrey (Australia)

feat. local artists

September 5 15.00–18.00

September 6 17.00–20.00

There is a torrent of human and non-human sound around us.

This is a kinetic sound installation, with live musicians, that aims to create a place of respite in a storm. An ensemble of the detritus of invisible sound and vibration. Calm in a deluge of information and weather. This is a listening space, nestled within and responding to the work of painter Andris Eglītis. The audience is invited to spend as much time as they like in here. The audience is welcome to sit on the floor, lean against the wall, walk around the space. There is a set of revolving ultra directional speakers in the space that make the space speak.

MADELEINE FLYNN and TIM HUMPHREY are Australian artists who create unexpected situations for listening. Their work is driven by curiosity and questioning about listening and seeks to evolve and engage with new processes and audiences, through public and participative interventions. This means they work with emerging technologies, cultural groups, sites, experts across practice and ensemble-made processes. Current creative obsessions include acoustics of the dark, existential risk, and ecological and cultural impacts of practice.

Their experimental practice reflects concern for the prospects for the future, and in particular the complexities and dilemmas around existential risk, especially areas of artificial intelligence, opportunities for cross sectoral discourse and climate justice.

Concept, design and sound: Madeleine Flynn, Tim Humphrey
Moving speaker design: Rob Larsen
Artists: Jēkabs Nīmanis, Laima Jansone, Kirils Ēcis, Marta Lortkipanidze, Andris Eglītis
Audio-description poetics: Agnese Krivade

This project has been assisted by the Australian Government through the Australia Council, its arts funding and advisory body.

Mirdzošie tīkli

Solvita Krese 2007. gadā organizēja jaunā gleznotāja Andra Eglīša pirmo personālizstādi "Zem debess juma" Andrejsalā. Vēlāk Eglītis viņu uzaicināja atgriezties pie keramikas saknēm un vadīt mālu veidošanas darbnīcu Savvaļā. Izstādē aplūkojams viņas veidots keramikas darbs, kaut kas starp sēni un pimpi, kas tapa 2021. gadā, ietekmējoties no Skuja Braden daiļrades, jo tajā laikā viņa strādāja arī pie Latvijas paviljona kūrēšanas Venēcijas *Arte Biennale*.

Savvaļas 4. sezonas sākumā līdz pamatiem nodega 3. sezonā būvētais 10 metrus augstais "Pelēkais kubs", kura būvēšanai iepriekšējās sezonās notika ekspedīcijas pa Latvijas laukiem, jaucot vecos šķūnīšus un vācot pelēkos apdares dēļus. Nodegušā kuba vietā 4. sezonā tika uzbūvēts tā velis – "Vēja kubs". Tajā notika gleznotājas Ingas Melderes pigmentu vārīšanas darbnīca, kurā viņa ierādīja Eglītim, kā skalot pigmentu no krāsmatām. Ar šiem pigmentiem ir uzgleznotas vairākas Lielās zāles gleznas (tostarp arī vislielākā).

Jaunā restauratore Inga Meldere ar Andri Eglīti iepazinās 2007. gadā viņa pirmajā personālizstādē "Zem debess juma". "Atceros, ka runājām kaut ko par kompresoru, bet neatceros, ko tieši". Viņam mugurā bija brezenta auduma strādnieku kombinezons, kas šķita neparasti, tāpat arī tas, ka tajā izstādē bija bagātīgi klāts galds, ar pašceptiem raušiem, sviestmaizēm un milzīgu ābolu grozu. "Savvaļas telpā" eksponētas liecības no Ingas Melderes 2023. gada vasarā vadītās krāsu pigmentu vārīšanas darbnīcas Savvaļā.

Alise Kiampo piedalījās Agneses Krivades rīkotajā nometnē izdegušiem māksliniekiem un kultūras darbiniekiem, kuru viņa organizēja Savvaļā. Šajā nometnē piedalījās arī Andris Eglītis, kurš tajā pirmo reizi pagāršoja Alises gatavoto tēju.

Pirmoreiz Latvijā glezniecības procesu publikai atvēra 1990. gada izstādē "Maigās svārstības", kas notika izstāžu zālē "Latvija". Sandra Krastiņa, Ieva Iltnere, Aija Zariņa, Jānis Mitrēvics, Ģirts Muižnieks un Edgars Vērpe apmeklētājiem atvēra tukšu telpu, ko mēneša laikā pamazām piegleznoja pilnu. Daži no "svārstību" māksliniekiem bija Eglīša pasniedzēji Jaņa Rozentāla Rīgas mākslas vidusskolā, un vēlāk ir veidojuši darbus Savvaļā, un tagad ir pārstāvēti Izstādes Savvaļas telpā. Starp citu, arī "Maigo svārstību" izstādē iznāca avīze.

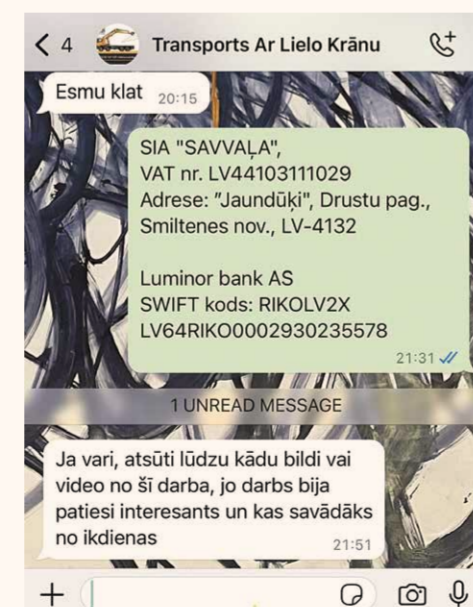
Jaunais gleznotājs Aleksejs Beļeckis 2016. gadā mācību ietvaros prezentēja referātu par Latvijas laikmetīgo mākslu, kurā ievērojama vieta bija atvēlēta Eglīša izstādei "Zemesdarbi". Astonus gadus vēlāk Eglītis viņu uzaicināja kļūt par savas līdz šim lielākās personālizstādes kuratoru.

Kitija Vasiljeva drūmā 2021. gada ziemas vakarā zvīnāja Eglītim un dalījās ar tumšajām dzīves sajūtām, kas tobrīd bija pārņēmušas viņas ikdienu. Eglītis toreiz strādāja pie skatuves gleznu cikla "Hamletam" un aicināja viņu uz darbnīcu paskatīties, kā top gleznas. Eglītis piebilda, ka viņam pēdējā laikā daudz sanācis staigāt pa gleznām, kas ir pilnīgi jauna pieredze, un aicināja Kitiju pamēģināt. Viņai tā izrādījās garīga un brīnumaini dziedinoša pieredze – pusstundas pastaiga pa gleznu dziļi iespiēdusies ķermeņa atmiņā un atgādina, ka zemē vienmēr var atstāt milzīgu baiļu un paralizējošu skumju jūru. Pēc šīs pieredzes Kitijā nostiprinājās pārliecība par šīs izstādes nozīmību un viņa piekrita kopā ar Eglīti pie tās strādāt.

2009. gadā, kad Kei Sendak vēl mācījās pamatskolā Cēsīs, Eglīša izstāde "Es gribu būt tur" bija viens no katalizatoriem, kas viņu pamudināja pievērsties mākslai un uzsākt studijas Gentē, kur reiz studējis arī Eglītis. Izstāde Cēsu stacijas noliktavā bija tikpat iespaidīga cik šī gada LNMM izstāde, tikai griesti bija augstāki.

Dzejniece Agnese Krivade glezniecību pirmo reizi pamanīja 2012. gadā, kad draudzenes vīrs gleznotājs Andris viņu ielūdza paciemoties studijā Gentē. Viņa saskatīja būtiskus poētiskus žestus šī mākslinieka izvēlēs gleznot būvgružu čupas un nejaušus kāpņutelpu stūrus. Pēc astoņiem gadiem Eglītis viņai palīdzēja uzbūvēt viņas pirmo vizuālo mākslas darbu "Svētā Kristofera viesnīca".

Marta Krivade bija līdzī māsai pie Eglīša Gentē, un tā bija viņas pirmā sastapšanās ar gleznotāju darbnīcā. No tās reizes viņai izveidojās īpašas attiecības tieši ar viņa gleznu skicēm un to krāsu un kompozīcijas starojumu. Kaut kas tajā precīzajā idejas nepabeigtībā ir vienkāršs un spēcīgs, kas man interesē gan dzīvē, gan mākslā, gan attiecībās. Tāpēc man mājās pie sienām ir tieši viņa skices. Vēl viņš ir tas, kas jau gadiem atbrauc man piešķilt mašīnai aki, ja tas ir izlādējies.

Grapevine buzz

In 2007 Solvita Krese organized *Zem debess juma / Under the Sky*, the first solo exhibition by emerging painter Andris Eglītis, in Andrejsala. Later, Eglītis would invite her to return to her roots as a ceramicist and lead a ceramic workshop at *Savvaļa. Exhibition* features a ceramic work she made in 2021, something between a mushroom and a dick, which was influenced by the work of the ceramicist duo Skuja Braden, who were curating the Latvian pavilion at the Venice Biennale at the time.

At the beginning of *Savvaļa's* 4th season, the 10-meter-high *Pelēkais kubs / Gray Cube*, built during the 3rd season, burned to the ground. The *Gray Cube* had been built from naturally grayed trim boards that had been collected over previous seasons by going on expeditions through the Latvian countryside deconstructing old sheds. The destroyed cube was replaced by *Vēja kubs / Wind Cube* in the 4th season. It served as the site of the pigment boiling workshop by painter Inga Meldere, who showed Eglītis how to rinse off pigment from old construction ruins. Several paintings in the Great Hall have been painted with these pigments (including the largest one).

The emerging art restorer Inga Meldere met Andris Eglītis in 2007, at his first solo exhibition *Under the Sky*. "I remember that we talked about a compressor, but I don't remember exactly what was said". He was wearing a canvas boiler-suit, which seemed unusual, as did the fact that the table at the exhibition was lavishly set with home-made pastries, sandwiches and a huge basket of apples. Evidence from Inga Meldere's pigment-cooking workshop at *Savvaļa* in the summer of 2023 is on display in *The Savvaļa Space*.

Alise Kiampo took part in a retreat for burnt-out artists and cultural workers that Agnese Krivade had organised in *Savvaļa*. Andris Eglītis also participated in the retreat, and it's where he tasted Alise's tea for the first time.

The process of painting was first revealed to the public in Latvia at the 1990 exhibition *Maigās svārstības / Gentle Oscillations*, held in the exhibition hall "Latvija". Sandra Krastiņa, Ieva Iltnere, Aija Zariņa, Jānis Mitrēvics, Ģirts Muižnieks and Edgars Vērpe opened to visitors an empty space that gradually became full of paintings over the course of a month. Some of the "oscillation" artists were Eglītis' teachers at the Janis Rozentāls Riga Art High School, and would later go on to make works at *Savvaļa*, some of which are now represented in *The Savvaļa Space of Exhibition*. Incidentally, the exhibition *Gentle Oscillations* also published a newspaper.

In 2016, as a part of his studies, the young painter Aleksejs Beļeckis presented a paper on Latvian contemporary art that prominently featured Eglītis' exhibition *Zemesdarbi / Earthworks*. Eight years later, Eglītis invited Beļeckis to curate his largest solo exhibition to date.

In 2009, when Kei Sendak was still a primary school student in Cēsīs, Eglītis' exhibition *Es gribu būt tur / I Want to Be There* at the warehouse of the Cēsīs railway station was one of the catalysts that encouraged Sendak to turn to art and begin his studies in Ghent, where Eglītis had once studied. Except for the higher ceiling, that exhibition in Cēsīs was just as impressive as this year's LNMA exhibition.

The poet Agnese Krivade first became interested in painting in 2012, when her friend's painter husband, Andris, invited her to visit his studio in Ghent. She saw important poetic gestures in Andris' choice to paint piles of rubble and random corners of stairwells. Eight years later, Eglītis helped her construct her first visual artwork, *Svētā Kristofera viesnīca / St. Christopher's Hotel*.

When Marta Krivade accompanied her sister to see Eglītis in Ghent, it was her first encounter with a painter in his studio. From then on she developed a special relationship specifically with the sketches of Eglītis' paintings and their radiance of color and composition. "There is something simple and powerful about the precise incompleteness of an idea that interests me in life, in art, and in relationships. That is why I have his sketches on my walls at home. Also, for years now he's the one I call when I need someone to jump-start my car when the battery has died."

Kitija Vasiljeva called Eglītis on a bleak winter evening in 2021 to share the dark feelings that had overwhelmed her life at that time. Eglītis was working on a series of stage paintings for *Hamlet* at the time and invited her to his studio to see the paintings in progress. Eglītis added that he had been doing a lot of walking on the paintings lately, which was a completely new experience, and invited *Kitty* to give it a try. She found it a spiritual and miraculously healing experience – a half-hour walk on paintings deeply imprints in the body's memory and reminds one that you can always rid yourself of a vast sea of fear and paralyzing sadness by leaving it in the ground. After this experience, *Kitty* became convinced of the importance of this exhibition and agreed to work with Eglītis on it.

Avīzes redaktore / Editor:

Agnese Krivade

Dizainere / Design by:

Una Grants

Tulkotāji:

Lauris Veips, Līga Māra Kriķe

Korektores:

Līga Māra Kriķe, Ilze Jansone

Tekstu autori / Texts by:

Kei Sendak, Sandijs Ruļuks, Aleksejs Beļeckis,
Iveta Gabaliņa, Alise Kiampo, Guna Zariņa

Fotoattēlu autori / Photos by:

Reinis Hofmanis, Iveta Gabaliņa, Andris Eglītis,
Aleksejs Beļeckis, Sandijs Ruļuks, Alise Kiampo,
Aleksandrs Breže

Burtveidols / Typefaces:

Wired Serif, Halyard Text

Papīrs / Paper:

Munken Pure 80 g/m²

Atbalsta / With the support of:

LATVIJAS
NACIONĀLAIS
MĀKSLAS
MUZEJS

VALSTS
KULTŪRKAPITĀLA FONDS

RĪGA

ARCTIC PAPER

WILD OR
KOMBIDAG